

# Brassói Lapok

XL. évfolyam  
102 szám.

Főszerkesztő:  
Szele Béla dr.

Hétfő  
1934. évi május 7

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: A helyi kézbesítő kézbesítési díjával és a pénzbeszedő inkasszó-díjával egyetemben 74 lej. — Ha az előfizető közvetlenül a kiadóhivatalnak fizet, az előfizetési díj 68 lej. — Postai kézbesítéssel és közvetlenül a kiadóhivatalnak fizetve, az előfizetési díj havonta 60 lej. — Külföldre: negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldalon 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldalon 8 lej négyzetcenti méterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56—58. Telefonszámok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

## MA: LÁSSUK NAGYVÁRADOT!

### Képzelt számok bódulatában

Irtó: Tanódy Endre

A hivatalos lap most közölte azokat a számokat, amelyek az ez év február hó költségvetési bevételeit és kiadásait tükrözik vissza. A rideg számokhoz nem egészen illő és képletes „tükrözés” azt kívánja jelezni, hogy a kincstár számai mindig tartalmaznak valamelyes eszmeri bizonytalanságot és mindig van bennük valami a platói árnyékvilágból.

Miután ez azonban az egész világon elfogadott több évszázados szokásnak felel meg és miután a valamennyire beavatott olvasó ezt amúgy is tudja, a számok kezelésének ez a módja nem téveszt meg senkit és azokat mindenki csak mint irányjelzőket olvassa.

Ezeknek az első látszatra szürke és árthatatlan számoknak Averescu tábornagy lapjában, olyan magyarázatokat ad, amelyek egészen különös képet adnak az igazi pénzügyi helyzet valóságáról.

„15 milliárd deficit” a cikknek a címe, de ez a cím többet mond, mint amennyit a cikk maga állít. A címről arra lehetne ugyanis következtetni, hogy a most lezárult költségvetési évben (február a költségvetési év tizenegyedik hónapja) a költségvetés valóságos 15 milliárd deficitet mutat abban az értelemben, hogy ilyen összegű túlköltekezés történt volna és a tényleges kiadások ezzel az összeggel meghaladják a tényleges bevételeket.

Ha ilyen mértékben és ilyen alakban nincsen is meg a szenzáció, mégis megvan az a jogos megilletődést kiváltó megállapítás, hogy a bevétel ezzel a hatalmas összeggel maradt vissza az előirányzat mögött.

Mint köztudomású, az országnak két költségvetése van: rendes és rendkívüli költségvetés. Az előbbinek végösszege (mindenütt kikerekített számokkal beszélünk) 24 milliárd — a rendkívüli költségvetése 12 milliárd. — Ebből az következik, hogy az átlagos havi bevételeknek a rendes költségvetésre 2 milliárdot, a rendkívüli 1 milliárdot kellene elérnie. Ezzel szemben az Averescu lapja a következő kimutatást állítja fel:

Rendes költségvetés: befolyt 1933-ban április hóban 944.745.628, májusban 1.473.600.833, júniusban 1.614.083.856, júliusban 1.653.370.467, augusztusban 1.614.083.856, szeptemberben 1.614.083.856, októberben 1.660.680.017, novemberben 1.748.248.087, decemberben 1.325.931.659 lej. 1934. rendes költségvetés: január hóban 1.231.566.291, februárban 1.233.326.719. Rendkívüli költségvetés: befolyt 1933-ban: április hóban 133.800.055, májusban 137.256.591, júniusban 110.923.600, júliusban 104.602.319, augusztusban 100.302.198, szeptemberben 127.273.973, októberben 127.363.661, novemberben 114.294.263, decemberben 78.430.180. — 1934. rendkívüli költségvetés: januárban 93.956.633, februárban 102.249.531 lej.

Ezeknek a számozslapoknak a végeredménye az, hogy a rendes költségvetésnél hat és fél milliárddal, a rendkívülinél pedig nyolc és fél milliárddal maradt el a bevételek és ez az a tizenöt milliárd, amit a tábornagy politikai színezéssel 15 milliárdos deficitnek címez.

Minden hangulatkeltés nélkül is igaz marad azonban, hogy még ez a lesorvasztott költségvetési előirányzat sem hajtható fel az ország adózáin, amiből a legolcsóbb realitással az a költségvetés

### Végbement a tisztí összeesküvés utolsó katonai aktusa

## Lefokozták Precupot és társait

A rangjukfosztotta elítélték a királyt és a hadsereget éltették

### Izgalmas jelenetek a lefokozási ceremónia folyamán

Bukarest, május 6.

A nyolc 10—10 évi fegyházra és rangvesztésre ítélt összeesküvő tiszt lefokozása szombat délelőtt az előre megállapított program szerint végbement a Malmaison-kaszárnya udvarán. Az ilyen alkalmakra előírt ceremóniát tehát mégsem a cotroceni fensiklon tartották meg, tekintettel bizonyos szempontokra. Az elítéltek egyik védője, Baciú ügyvéd, tegnap még közbelépett Ionescu Mihály tábornoknál, a II. hadtest parancsnokánál, hogy a lefokozást halasszák el a Semmitőszék döntése utáni, a hadtestparancsnok azonban elárította a kérést azzal, hogy a katonai hatóságok határozata végleges és ezen már nem lehet változtatni, sem pedig felfüggeszteni.

A Malmaison-kaszárnyának a hadbíró-ság épülete mögötti nagy udvarára már 10 órakor felvonultak a csapatok: egy-egy század a fővárosi helyőrség minden egyes csapattestéből s egy-egy szakasz minden bukaresti tisztképző-iskolából, valamint egy tisztből, egy altisztből és egy közlegényből álló küldöttség az ország mind-egyik csapattestétől s egy tisztből és két növendékből összetett küldöttség minden tisztiiskolából. Ezenkívül nagyszámu közönség kapott engedélyt a szertartáson való részvételre.

#### CSENDŐRÖK KÖZÖTT MEGJELENNEK AZ ELITÉLTEK

A csapatok négyszögben helyezkedtek el. Pontban 10 órakor megjelnek Ionescu hadtestparancsnok, akinek Partenie tábor-

nok, aki a ceremóniát vezényelte, jelenést tett. Ezután a négyszögbe lépett Pomponiu ezredes, katonai főügyész Matei Iliescu hadbíró-sági jegyzővel, majd csendőrök elővezették a nyolc elítélt tisztet, akik szemmel láthatólag igen felindult lelkiállapotban voltak. A csendőrök három oldalról körülvették őket.

A végleges elhelyezkedés megtörténte Ionescu Mihály tábornok, hadtestparancsnok, rövid, katonás beszédet intézett az egybegyűjtött csapat felé, rámutatva a lefokozási ceremónia okaira és jelentőségére. Az elítéltek hűtlenségét követték

ei, megérdemlik sorsukat.

A beszéd után Pomponiu ezredes felolvasta a lefokozásról szóló napiparancsot s ekkor Partenie tábornok tisztelgést vezényelt. Egy teljes percnyi néma csend következett s ennek eltelével a katonai főügyész elkezdte felolvasni a megerősített hadbíró-sági ítéletet minden egyes elítélte névére. Közben a négyszögbe elő lépett Marinescu alezredes, akit Precup alezredes és Nicoara őrnagy lefokozásának végrehajtására rendelt ki.

Partenie tábornok az előírásnak megfelelőleg kimondta a szentenciát:

## Méltatlan vagy, lefokozunk...

— Precup Viktor, alezredes, méltatlan vagy a fegyverviselésre... Öfelsége, a király nevében lefokozunk.

Marinescu alezredes odalépett Precuphoz s leszakította vállszalagjait és kitüntetéseit, sapkarózsáját, majd kiragadta kezéből a kardot és kettétörtte. Gyors tempóban ugyanez ismétlődött meg Nicoara őrnagynál is.

A lefokozás elrendelésének pillanatában ugy Precup, mint Nicoara hadonászni kezdett s hangosan kiáltották:

— Éljen Károly király! Éljen a román hadsereg!

A ceremóniát végző tisztek és a kíséző csendőrök ekkor már egészen körülvették az elítélt tiszteket, úgyhogy alig lehetett már látni őket. Csak felemelt kezük és

hangos hűségtevésük jelezte felizgató lelkiállapotukat.

A jelenet megrázó volt, annyival is inkább, mert a kürtök ezalatt folyton harsogtak a lefokozási szígnát.

Kisvártatva Mesarusu csendőrkapitányra került a sor, akit már Bunis tüzerőrnagy fokozott le a többi öt elítélt tiszttel együtt.

Mesarusu fehér volt, mint a fal, haja is megőszült a kiállott izgalom következtében, minden tagjában reszketett s szinte megüvegesedett szemekkel meredt maga elé.

Ő is teli torokból kiáltozta:

— Éljen a király! Éljen a hadsereg! Utolsónak Nastase hadnagyot fokozták le, aki

re kell jutnia a pénzügyi kormányzatnak, hogy ezeknek az előirányzati számoknak a további fenntartása nem lehetséges.

Erre a következtetésre nem jutott el annak a költségvetésnek a szerkesztője, amely most olyan szomorúan záródik, holott az előző költségvetési év is csaknem ilyen tanulságokat mutatott. És egészen bizonyos, hogy a munkában levő új költségvetés sem fogja levethetni a képzelt számok fátyolát, mert pénzügyi és politikai lehetetlenség ezt a valóságot leplezetlenül feltárni.

Mindenki tudja, hogy már ez az előirányzat is a lehetetlen alá szállítja le az államháztartás kiadások mérvét és a

személyi kiadások — tisztviselői létszám és tisztviselői fizetések fenntartásával — csak azért maradnak fenn emberfelelt erőfeszítések árán, mert ezeknek a költségvetés társadalmi és politikai megrázó hatásai volna maga után.

Az is közhely ma már, hogy mikor az állam nem költ, akkor az adózónak nincsenek bevételei és ennek a klasszikus közgazdasági szabályok szerint folyó juttatásnak a végén alig maradnak adózók, akik maradnak, nem fizetnek. Az államnak ebben a geometriai haladványban csökkennék a bevételi és legvégül a bármennyire lecsökkentett költségvetési előirányzat is fedezetlenül marad, ami a tábornagy táblázata mutatják.

Mindez együttevve defláció, magyarra fordítva nyomor és elakadás. Ennek az eredménye a mesterségesen felfokozott vásárló erő, amely ragyogó érem az ország kebelén, de amely éremnek a másik oldala a halálos olesóság, a termelés deficitje és végső sorban a vásárlóképtelenség a legolcsóbb árak mellett is.

Nehezen lehet megérteni, hogy mi célja van a képzelt és megvalósíthatatlan költségvetési számok bódulatát továbbra is fenntartani, meghosszabbítani a deflációs gyötrelmeket, ahelyett, hogy akár restabilizáció, akár még csunyább eszközökkel felszakítani a hurkot a légszükség től fuldoló ország nyakán és megindítani egyre jobban bénuló szíverését.



Tessék kívágni és elfenni!

### 3. sz. SZELVÉNY a B. L. májusi regény-ajándékára.

1-15-ig sorszámmal ellátott 15 darab májusi szelvény és 4 lej befizetése ellenében a B. L. minden példányvásárlója megkapja a B. L. ajándékregénytárának 1934 májusi havi kötetét. — A szelvények és a 4 lej beszedhetők Bukarestben: a B. L. kiadóhivatalában (Str. Sf. Mina 9), vagy a főbizományosnál („Cosmopolis”, Calea Grivitei 10); Brassóban: a B. L. kiadóhivatalában; mindenütt máshol: a helyi bizományosnál. — Előfizetőknek nem kell a szelvényeket gyűjteniük, a 4 lejt befizetik az előfizetési díjjal egyidejűleg, a könyvet ugyanolyan úton kapják meg, mint az újságot.

a meghatódottságtól sírova fakadt, majd görcsösen zokogott.

#### A KÖZÖNSÉG MEG AKARTA VERNI AZ ELITÉLTEKET

Amint a rangosztási szertartás véget ért, a közönség be akart hatolni a négy-szögbe, hangosan hurrogva az elitáltakat, akik közül különösen

Precupot és Nicoarat nyílván meg akarták lincselni.

A közönség magatartása egy időpontban olyan fenyegető volt, hogy a csendőrök alig tudták az elitáltakat megvédelmezni. Gyorsan elvezették őket a köcsön várakozó börtönautóhoz. A nagy tolongásban Nastase elesett s egy csendőr a csizmájával arcára lépett. Felemelték s valamennyiüket betuszkolták a zárt gépkocsi-ba, amelyen kiszállították őket a vacseresti fogházba, ahol addig lesznek őrizetben, amíg a Semmitőszék is dönt fellebbezésük felől.

Ezután a csapatok elvonultak, a csendőrök és rendőrök pedig szétszóratták az utcán összeverődött kíváncsiak tömegét. Az összeesküvésről szóló utolsó katonai akció ezzel befejeződött...

### Japán bekebelezi Mongoliát

Peking, május 6.

A japán sajtó jelentése szerint Japán rövidesen bekebelezi Mongoliát.

Japánnak ez a lépése azt jelenti, hogy Kína elvesztené a Szovjettel közös határát.

### Átszervezik az olasz kormányt

Róma, május 6

Mussolini ismét átszervezi kormányát. Pénzügyminiszterre Beviene bankárt nevezi ki, míg a közmunkaügyi miniszterium vezetését Starractre, a fasisztapárt főtitkára veszi át.

### A „SETA” beolvastja a dévai villany- társaságot

Déva, május 6

Harminc évvel ezelőtt tért át Déva a petroleumvilágításról a villanyvilágításra. A villanytelep érdekességében azóta többször állott be változás. A nacionalizáláskor a dévai villamosági rt. a Banca Romaneasca érdekességébe került, négy évvel ezelőtt pedig a részvényérdekesség 98 százaléka a nagyszabasi „Seta” tulajdonába ment át. A „Seta” nem olvasztotta akkor magába ezt az érdekességét, hanem meghagyta külön részvénytársaságnak, külön igazgatósággal, amelynek elnöke Groza Péter lett és gyakran vált politikai harcok ütközőjévé.

A „Seta”, amely teljesen újjáépítette a dévai villanyüzemet, most ugylátszik elérkezettnek látja az időt arra, hogy fúzió náltassa és magába olvassza ezt a vállalatot. A dési villamosági rt. igazgatósága ugyanis ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a fúzióra javaslatot tesz a közgyűlésnek. Minthogy a részvények 98 százaléka a „Seta” tárcájában vannak, a közgyűlés már csak formalitás ennél a tranzakciónál.

Capitol Mozi  
Brassó - Telefon 450

Premier!

Szombattól kezdve

Premier!

## VIII. HENRIK MAGÁNELETE

Korda Sándor és Biró Lajos hatalmas filmremeke.

A megöbbsentő korszerűséggel rendezett monstrefilm, amely hibetetlen pénzázdozatokkal épült fel VIII. Henrik alakja köré. — A kékszakáll királyt **CHARLES LAUGHTON** alakítja, az utolsó arcvonásig és ruharáncig hűséges és tökéletes maszkban.

Kiegészítő műsor: **Silly Simfonies** színes, hangos, pótkép.

MATINEELÓADÁSOK:

Vasárnap d. e. 11 és d. u. 3 órakor

Sanghai expressz. „Marion das gehört sich nicht”  
MAGDA SCHNEIDER és HERMANN THIMIG

## Romániai Biatorbágy készült a Buzău melletti boboci hídnál

Három bukaresti bandita ki akarta siklatni a csernovici gyorsot, hogy kirabolják

Egy kalauz csipte el a merénylet szakemberét

Buzau, május 6.

Minden arra vall, hogy Matuska Szilveszter, a biatorbágyi vasuti merénylő, aki még Ausztriában üli büntetését ans-pachi gaztettéért, Romániában is iskolát csinált. Kevésbé titokzatos elgondolással ugyan, de most itt is követői akadtak.

A Buzau felé haladó személyvonaton pénteken reggel, nem sokkal Boboc állomás után, a kalauz potyautasra bukkant. Buzauban leszállította s átadta az állomásfőnökségnek, ahol a jegynélküli utas elmondotta, hogy Lascu László a neve s munkanélküli soffór Bukarestben. Kérte, adják át a rendőrségnek, mert fontos elmondanivalói vannak.

A rendőrségen aztán az állástalan soffór elmesélte, hogy Neculescu Tudorica és Parau Sándor szintén erdélyi származású bukaresti lakosok Boboc községbe csalták azzal, hogy ott jól álláshoz juttatják a Robescu-birtokon. Kedden indultak el Bukarestből. Plojestig autón mentek, aztán gyalog Valea Calugareasca faluig, ahol egy szalmakazalban aludtak. Szerdán reggel folytatták utjukat s Albesti községtől kezdve a vasuti pályatesten haladtak Boboc felé. Estefelé a 146-os kilométerköhöz értek, ahol két társa előlta, neki, hogy a Valea Bouluiban leő vasuti hídnál fel kell bontania szerszámaival a vasuti sineket s meglazítani a hid csavarjait. Halálal fenyegették meg arra az esetre, ha nem engedelmeskedik nekik. A terv végrehajtását azonban a terepszemle után elhalasztották addig, amíg megérkezik Simionescu Zaharia nevű bukaresti társuk is, akinek a műveleteket irányítania kellett volna, pontosan megjelölve, melyik gyorsvonat előtt bontsák fel a hidat. Csütörtökön Neculescu és Parau a közeli erdőbe húzódtak vissza, hogy ott várják be vezérüket. Az erdőből Lascu-nak — előadása szerint — sikerült megszöknie előlük azzal az ürüggyel, hogy elvesztette egyik francia-kulcsát s visszamegy megkeresni. Lascu ezután, állítólag, azzal a szándékkal ült fel a vonatra, hogy Buzauban jelenti a hatóságoknak a készülő merényletet.

A buzau rendőrfőnök azonnal közölte a dolgot a megyei prefektussal és a csendőrparancsnokkal, akik katonasággal kiszállottak a Lascu által megjelölt erdőhöz, azt körülvtették s csakugyan elfogták ott a két bukaresti banditát. Lascuval együtt a hidhoz vezették őket, ahol tényleg több szerszámot találtak elásva a hid alatt. A két banditánál revolver és több napra való élelmiszer volt. Bevallották, hogy Simionescu utasításai szerint valóban ki akarták siklatni a hidon valamelyik csernovici gyorsot, hogy aztán a riadalom és a katasztrófa közepette kirabolják az utasokat.

A három elfogott embert Buzauban szállították s egyidejűleg értesítették a fővárosi főszigurancát is a leleplezésről. Tegnap este 7 órakor Bukarestből autón Buzauban utazott ki több detektívvel Stratilescu sziguranca-felügyelő.

Közben Bukarestben elfogták Simionescu Zahariét is, akit szintén Buzauban kísérték. Ő is bevallotta, hogy a vonat kiskiklatásának terve nagyszabású banditátámadás céljait szolgálta.

A borzalmas vasuti merényletterv ügyében nagyban folyik a vizsgálát. A hatóságok meg vannak győződve, hogy irtózatot vasuti katasztrófának vette elejét Lascu leleplezése, vagy inkább az, hogy a ka-

lauz rajtacsippte a potyautazáson. Mert nem egészen biztos, hogy Lascu tényleg azzal a szándékkal ült fel a vonatra, hogy jelentsen a készülő merényletet a rendőrhatóságoknak.

— Kezdődő ütérelmeszesedésnél reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. A gyakorlati orvostudomány vezető személyiségei a Ferenc József vizét azért becsülik olyan sokra, mert ez a változás éveiben is gyorsan és rendkívül enyhe módon szabályozza a szervezetre oly igen fontos gyomor- és bélműködést.

## Kolumbácsi legyek Arad- és Biharmegyében

A hatóságok megtették az óvintézkedéseket

Nagyvárad, május 6.

Biharmegyén ma végigszárgult a vészhi: — Jönnék a kolumbácsi legyek! Nagyszalontai jelentés ugyanis arról számolt be, hogy Aradmegyéből hatalmas rajokban zúdult át Biharmegyébe a kolumbácsi legyek óriási

tömege. Nagyszalontát és környékét már is árasztották a kártékony legyek. A biharmegyei állategészségügyi hivatal nyomban megtette a szükséges óvintézkedéseket, mert még emlékeztet, hogy tavaly a kolumbácsi legyek ostroma nyomán a lovak és marhák száza pusztultak el.

### Benes szerint

## Románia és Csehszlovákia rövidesen sikerrel befejezi a Szovjettel folytatott tárgyalásokat

Helyreáll a diplomáciai érintkezés

Páris, május 6.

Benes csehszlovák külügyminiszter a Le Journal munkatársának nyilatkozott a román-orosz és csehszlovák-orosz tárgyalásokról. Benes szerint a román-orosz tárgyalások a legjobb úton haladnak és rövidesen sikerrel befejeződnek.

A román-orosz tárgyalások után Csehszlovákia is hasonló alapon veszi fel a tárgyalásokat Oroszországgal.

Normálissá tesszük viszonyunkat a Szovjethez — fejezte be nyilatkozatát Benes — és helyreállítjuk a diplomáciai érintkezést.

## Olaszország a leszerelési konferencia elhalasztása mellett

Előbb el kell simítani a nagy ellentéteket

Róma, május 6

Beavatott politikai körökből származó információk szerint, Olaszország nem gondol egy új leszerelési tervezet előkészítésére. Olaszország szerint feltétlenül szükséges a május 29-iki leszerelési konferencia elhalasztása, hogy az érdekelt államoknak módjuk és

idejük legyen egymás között elsimítani az ellentéteket.

Erre egyedül a közvetlen diplomáciai tárgyalások alkalmasak.

Olaszország különben sem látja céljál egy olyan leszerelési konferenciának, a melyen Németország nem vesz részt.



# Újra Bukarestben a kormány

A hónap közepén Temesváron lesz tartományi minisztertanács  
Vajda szerint is maradnia kell a jelenlegi kormánynak

Bukarest, május 6.  
Tatarescu miniszterelnök és a kormánynak még vele maradt tagjai szombaton reggel 8 órakor érkeztek vissza a fővárosba a háromnapos kolozsvári, illetőleg erdélyi kizsállásról. A péntek délutáni kolozsvári program már felborult, amennyiben nem került sor a kisebbségi kérdések tárgyalására. Tatarescu miniszterelnök ehelyett a román intézményeket és előkelőségeket látogatta meg, majd késő este, nem sokkal elindulásuk előtt a német párt képviselőit fogadta, akik követelték a választási paktum feltételeinek betartását. A mi-

niszterelnök hangoztatta, hogy törekszik eleget tenni azoknak a kötelezettségeknek, amelyeket decemberben Duca volt miniszterelnök vállalt a szászokkal szemben.

Délután 6 órakor Tatarescu miniszterelnök meglátogatta Vajdát s hosszabb megbeszélést folytatott vele.

A kormány tagjai közül Luca belügyi alminiszter Kolozsváron cáfolta az újságírók előtt a külföldi sajtónak azt a hírt, mintha Tanu őrmestert, a husvéti tiszti összeesküvés teleplezőjét a fővárosban ismeretlen tettesek lelőtték volna. Az őrmes-

ter, akit soronkívül hadnaggyá léptettek elő, ezrednél, Kolozsváron van s egészségben teljesíti szolgálatát.

A legközelebbi kormánykiszállás — amint értesülünk — május 15-ikén Temesvárra, a Bánság fővárosába lesz. Ottani munkatársunk jelentése szerint a temesvári hatóságok máris hozzáálltak az előkészületek megtételéhez.

VAJDA KIVÁNATOSNAK LÁTJA A TATARESCU-KORMÁNY MARADÁSÁT

A héten végbement királyi kihallgatásokkal és a velük kapcsolatban elterjedt feltevések-

kel kapcsolatban Vajda volt miniszterelnök érdekes nyilatkozatot adott tegnap az Adeverul munkatársának. Az újságírónak arra a kérdésre, miként fogja fel a politikai helyzetet, Vajda ezeket mondta:

— Az országnak az az érdeke, hogy ha már egy kormány elkezdett dolgozni, folytathassa is ezt, ne szakítsák félbe, hogy erőfeszítésének maximumát nyújthassa. Sok bírálnivalóm volna a mai módszerekkel kapcsolatban, de az örökös változtatások elvben sokkal kárhózasabbak, mint egy rossz kormányzás. A mi pártunk most újjászervezés alatt áll, melyet be kell végeznünk. Az a fáradtság, amelyet minden kormányzás előidéz, erősebbé követel, úgyhogy időre van szükségünk ahhoz, hogy ismét átvesszük a hatalmat.

Vajda ezután arról beszélt, hogy egy koronatanácsos meg kellene állapodni a pártvezérekkel a kormányzás jogfolytonosságára vonatkozólag, hogy ezáltal biztosítva legyen az ország nyugodt fejlődése.

A nemzeti munka védelmének kérdésével összefüggésben Vajda szükségesnek mondta a román ifjúság szigorú megválogatását, megrostálását, hogy a felső iskolákból csak minden tekintetben kifogástalan elemek kerülhessenek ki.

## Izgalmas közgyűlés előtt a Banater Bankvercin

A hullerizmus bevonulási kísérlete Temesvár közgazdasági életébe

Temesvár, május 6.  
Románia legnagyobb német érdekeltségű pénzintézete, a Banater Bankvercin ma tartja közgyűlését, amelyet az érdekeltek a legnagyobb érdeklődéssel várnak. Bizonyosra veszik, hogy a mai közgyűlés igen komoly változásokat fog hozni a Bankvercin belső életében. Az intézet részvényeinek többsége német birodalmi érdekeltség kezében van, akik ez-

után fokozottabb beavatkozást igényelnek a bank vezetésében

és pedig a mai Németország szellemének megfelelően.

Már eddig is több kisebbségi tisztviselőt elbocsátottak, de a németországi csoport még a mai, tiszta sváb vezetőséget is német birodalmi vezetőkkel kívánja felcserélni.

## Gömbös magyar miniszterelnök lovagias elégtételt kért Pallavicini örgróftól, de csak bírósági eljárás lesz az ügyből

Budapest, május 6.

Gömbös Gyula magyar miniszterelnök megbízta Kozma Jenőt és Sztranyovszky Sándort, hogy nevében kérjenek lovagias elégtételt Pallavicini György örgróftól, aki a két nappal ezelőtt megtartott legi-

— Dugulás és aranyeres bántalmak, gyomor- és bélzavarok, máj- és lépduzzadás, a has állandó puffadtsága és a rekeszizom gyakori fel-telődése, hát- és derékfájás ellen a természet-adta „Ferenc József” keserűviz, kisebb adagokban elosztva, naponta többször bevéve, hatásos segítséget nyújt.

timista vacsorán sértőhangon bírálta Gömböst az ellene indított eljárásért.

Pallavicini ugyanis egyik legutóbbi legitimista gyűlésen ugyancsak bántóan nyilatkozott a magyar katonai szellemről s ezért a hadügyminiszter eljárást indított ellene. Ezt tette most kritika tárgyává Pallavicini Gömbös miniszterelnökkel kapcsolatban, aki egyuttal hadügyminiszter is.

Gömbös megbízottai megállapították, hogy Gömböst honvédelmi miniszterként, hivatali minőségében érte sérelem s lovagias eljárásnak nincs helye. Az ügyet bírói utra terelik.

## A megcsalt férj véres leszámolása felesége udvarlójával

Fejszével lemetszette a csábító félkezesét és fellábát

Brassó, május 6

Borzalmas dráma játszódott le a Brassó melletti Bodzaforuló községben csütörtökön az estéli órákban. A dráma szenvedő hőse Báli Árpád csizmadia, akinek bal kezét és lábát fejszével levágta Kósa Lajos mezőgazda.

Szerelmek — féltékenységek

Hetek óta suttognak a faluban Kósáné és Báli Árpád szerelmi viszonyáról. Fülébe jutott a dolog Kósa Lajosnak is, aki azonban nem akart hitelt adni a felelőtlen mendemondának, de mégis ébredezett benne a gyanu.

A családi békességet az utóbbi hetekben állandó torzalkodások váltották fel. A falu szája egyre csipősebben motyogott s az egymáshoz hajló arcok egyre titkosabbak lettek, a kárörvendő szájak mind gyalázatosabb dolgokat suttogtak Kósánéról és a cipésmesterről.

Kósa élete pokollá változott. Elhatározta, hogy ennek az állapotnak véget fog

vetni: meggyőződik az igazság felől és leszámol a „csábítóval” aki megrontotta családi boldogságát.

Leszámolás

Csütörtök estefelé ismét perpatvar volt a Kósák házában. A férfi dühösen becsapta maga után az ajtót és elment. A mint azonban beesteledett, visszatért, de nem ment be feleségéhez a házba, hanem megbújt az udvaron.

Nem sokáig kellett várakoznia: megjelent Báli Árpád. Bement az asszonyhoz.

Kósa pillanatig várt, közben előkereste a fejszét s amikor bent kialudt a lámpa, ráment az ajtóra. Még mielőtt a bennlevő házibárát menekülhetett volna, be-törte az ajtót.

Irtózatos dühvel nekirentett Bálinak s a fejszéjével kétszer feléje sújtott. Az éles szerszám a házibártnak bal kezét és bal lábát lemetszette.

A csendőrség Kósát letartóztatta és bekísérte a brassói ügyészségre.

## Május 7. Közeledik a konverziós bejelentések utolsó napja

Arad, május 6  
Az adósságrendezési kérvények beadásának utolsó napja, amint ismeretes, május hetediké.

Aradról érkező jelentések szerint az aradi járásbírószágot az utolsó két nap-

ban konverziós kérvények százaival árasztották el.

Az aradi járásbírószágon azt hiszik, hogy a hétfőn, 7-én, a beadott konverziós kérvények száma eléri az ezret is.

Hasonló a helyzet más városokban is.

## Irtózatos munkásszerencsétlenség a Színaja és Ploesti közötti utépítésnél

Ploesti, május 6.

A Ploest és Színaja között most folyó utépítési munkálatoknál borzalmas munkásszerencsétlenség történt szombaton délelőtt.

Duta Vasile 24 éves munkás kavarás

közben beleesett az aszfaltolvasztó üstbe s borzalmas kínok között kiszenvedett. Segélykiáltásaira segítségére sietett Manea Ion nevű rokona, de nem tudott segíteni rajta. Kétségbeesésében, hogy nem képes kimenteni társát, Manea beleőrült a katasztrófába.

## A temesvári tőzsdén szilárdak az árak

Aradon eltűnt a liszt a piacról

Temesvár, május 6  
Buza 420, tengeri 190, zab 200, árpa 190. A meleg időjárás miatt az árak szilárdak. Újabb áremelkedés várható.

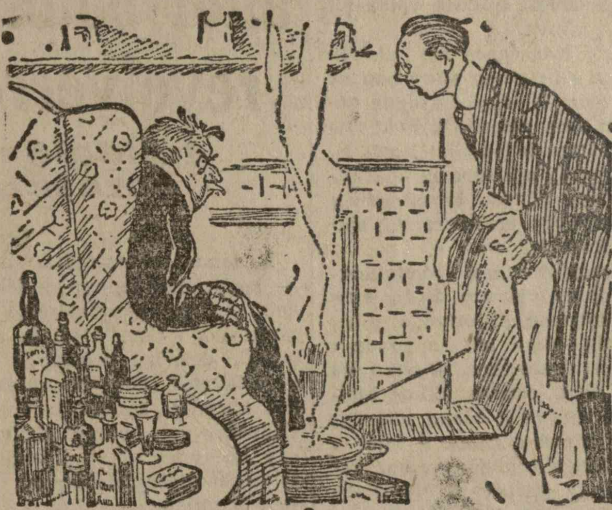
Aradon eltűnt a liszt a piacról

A liszt ára 160 lejfel emelkedett, de a piacon alig van készlet. Az áru eltűnését a spekulációnak tulajdonítják. Kenyér

egyelőre van, de tartanak tőle, hogy a kenyérellátás körül is nehézségek lesznek.

Piaci árak: Széna 90—100, lóhere 100—120, zöldszék: spenót 2—10, ujbungonya 25—28, primörpaprík 3—350, erőspaprík 4—450, ugarka 6—10, gyümölcsfélékben nagyon gyenge a kínálat: alma 6—14, cseresznye 12—20.

Hogyan?... Még nem próbálta ki a Togal-t?!



Togal millió esetben bevált mint hatásos szer

**Rheuma | Köszvény | Ülőidegzsába**

Spanyolnátha • Ideg- és főfájás • Hülés megbetegedés esetén.

Nincs ennél jobb szer! Biztosan használ!



Semmiféle hasonló készítmény, bárhol dicsérik is, nem tud felmutatni több mint 6000 orvosi véleményt! **Togal oldja a hugysavat** és így a bajt közvetlenül gyökerében támadja meg! Ne kísérletezzék más hasonló szerekkel! Mások megtették ezt Ön helyett és Ők mind Togal-t szednek most! **Egy kísérlet Önt is meg fogja győzni!** Az összes gyógyszerárakban és drogériákban. Lei 52.—. A Togal-tabletta svájci készítmény!



# Tiltó Betű

## Az országépítő

Kós Károly kétkötetes regényének a címe az. Nagy és megejtő cím manapság, amikor a tisztességes ember még házat is nehezen tud építeni, nem hogy országot. Ebbe a regénybe, már a fogalmazás ideje óta, szerelmes volt az Erdélyi Szépmíves Céh és hónapokig várt arra, hogy kiadhassa. Közben nem is jelentetett meg más könyvet, hogy a csendet és tiszteletet annál jobban megadja „Az országépítő”-nek.

Falusi magányomban nagy várakozással vettem a kezembe a regényt s elég gyorsan és élvezettel tudtam elolvasni. A végén elgondolkozva tettem tokjába a könyvet, de gondolkodás nélkül mondtam magamban, hogy ezt még egyszer el fogom olvasni. Még csak egy magyar könyv van, amelyikkel ugyanígy jártam. Az sem az én könyvem, hanem a „Tündérkert.” Ezt a könyvet másodsor a tengeren olvastam, amikor Amerikába mentem. Ha volna pénzem, másodsor is szívesen kimennék Amerikába, hogy „Az országépítő”-t is a tengeren olvashassam.

Annóra a föld mindakét könyv.

Kós regénye a valódi és sikeres magyar honalapításról szól, mert Árpád és utódai, valamint azoknak pogány baltársai csak megszállni tudták a földet, rendes és civilizált hont azonban csak Szent István tudott teremteni. A hagyomány és a történelem után a Kós regénye is ezt példázza nekünk. Eddig még volt némi reményem arra, hogy a hagyomány és a történelem nem egészen beszél az igazat, most azonban lezártam az ügyet és csodának tartanám, ha egyszer kiderítené valaki, hogy Szent István tulajdonképpen nem is élt.

Ennek egyedüli magyarázata pedig az, hogy a magyar történelem közhelyei, valamint a legenda és a vallás titokzatos homályrétegei közül Kós Károly végre egy olyan Szent Istvánt vezetett elé, akiről teljes mértékben elhiszem, hogy élt.

A szentből embert alkotott a teremő regényíró.

Adázul céltudatos embert, aki nem ér rá ugyan az országépítés gondjai miatt, hogy halálös bűnt kövessen el, de a véreben megtordul az ördög és sanyli az elmulasztott földi élvezet. Csak azt az egyet tudom nehezen megérteni, hogy ha már kifejtette Kós a nagy királyt a homályból, akkor miért nem hozta el egészen arról a környékről? Így nem látom tisztán, hogy a céltudatos és kegyetlen országépítő honnét meríti minden tettehez a szükséges erőt. Mert az, hogy Isten küldöttének érzi magát a nagy király, szép dolog és neki lehet felemelő és terhes, de nekem, aki abban a tévhitben élek, hogy ismerem az emberi természetet, nem kielégítő magyarázat. Olyan emberi tulajdonságok hiányzanak itt, amelyek magukbanvéve visszatartózkodó is lehetnek, de amelyeket ment és beragyog a nagy cselekedet és a siker.

Mert így, ahogy van ez az országépítő, távol fekszik a szívától és a lélektől egyaránt. Elemi erőiben szegény és rideg ember, aki még akkor sem tarthatna számot a rokonszenveinkre, ha idegenek segítségével nélkül építette volna fel az országot.

Lehet azonban, hogy Kós éppen ezt akarta cselekedni vele. Ebben az esetben nagy huncut Kós, mert úgy épített fel egy országot nekünk, hogy az építőt nem szeretjük. Fokozottabb mértékben ez a sorsa bájos Gizellának is, a nagy király feleségének, aki sem az apácánál, sem pedig az Isten állandó közelségében nem tudta megtanulni, hogy emberszerető, melegsívű és könyörületes legyen.

Nem tudta, vagy nem akarta a szeretetünkbe ajánlani Kós az idegeneket sem. Pedig elég vitázni harcolnak a lovagok az országalapítás céljából. Olyan vitázni, hogy mi nyugodtan ülünk, biztosak lévén a sikerben. Ülünk és részvétlenül nézzük őket, csupán akkor kiáltnak fel örömmükben, amikor a német főlovagnak egyetlen ütessel laposra zuzza a fejét a bessenyo vezér, jól fungáló pogány buzogányával. Nem szeretjük a jámbor és hűségesszolgáló idegen apáturat sem, valamint a szaporodó papokat. Egyedül talán Gellért páter az emberünk, aki őszintén és igazán megmondja, amikor Imre herceget átadja az apjának, hogy mikor mindebből áll a keresztény nevelés.

Vannak azért a regényben elegendő, akik közel állnak emberi szívünkhöz. Nem tudom azonban, hogy ezek mind pogányok. Az öreg nagyúr például, Istvánnak az apja, olyan ősapánk nekünk, aki mellett szeretetben nyugszunk és süttetjük magunkat a napon. A feleségét, erdőbeli Saroltát is, nagyasszonyunk gyanánt tekintjük. S Csanád hiába ravasz és peccenyésű s még áruló is egyszer, elkápráztat bős magyar természetével és pompás értelmével,

amely úgy és akkor nyílik mindig, ahogy és amikor szükséges. Ha melléje állítjuk Koppányt és Vazult, örömmükben nevetnünk kell. S végül hadd mondjam meg, hogy mégis ki a legnagyobb és a legsodálatosabb hőse ennek a regénynek:

Erdély!

Nem lehet megmondani, sem magyarázni, hogy

miért. Kós sem mondja meg, se nem magyarázza. Csak ott van a maga különös világával és nyomasztó nagy hegyeivel. Szinte anélkül él, hogy az író beszélne róla.

Olyan ebben a regényben Erdély, mint a szemben a lélek.

Mint az én szememben, amikor Kósra gondolok. Tamási Áron.

## Petárda és riasztó lövés a párisi egyetemen

Tüntetés egy jobboldali tanár előadása ellen

Páris, május 6.

A Sorbonne ma heves tüntetések színhelye volt. Crenaud professzor meg akarta ismételni az egyetemen május elseji előadását.

Az előadás elleni tiltakozásul baloldali diá-

kok petárdákat szítottak el, sőt egyesek riasztó lövéseket is adtak le.

Már verekedésre került a sor, amikor a betóduló egyetemi tanároknak sikerült rávenni a hallgatókat, hogy hagyják el a termet.

## Álarcos bandita véres rablótámadása a Miskolc—borsodi országúton

Miskolc, május 6.

A mezőkövesdi csendőrorjárat egy borzalmasan összeszúrkált férfit talált. Beszállították a kórházba, ahol megállapították, hogy 21 késszúrás van a testén.

A kórházban magához tért és elmondotta, hogy Horváth Barnabás Borsodszemerei birtokos. A miskolci vásáron volt s amikor a dögával végzett, elment sétálni. Egyszerre elébe ál-

lot tegy fekete álarcos férfi és pénzt követelt tőle.

Horváth dulakodni kezdett támadójával, aki kést rántott s addig szúrkálta, míg eszméletét veszítette.

A miskolci kerületi csendőrség valószínűleg tartja, hogy az utóbbi időben elkövetett nagyszámú rablótámadások tettese az álarcos rabló. Elfogatására, széleskörű nyomozást indítottak.

## Magyarországon is végrehajtják a bankok fuzióját

Imrédy Béla záróbeszéde a költségvetési vitában

Budapest május 6.

A költségvetési vitában elhangzott felhívásokra Imrédy Béla pénzügyminiszter ma nagy beszédben válaszolt.

Rámutatott arra, hogy kormányintézkedésekkel sikerült a termények árait emelni. A külkereskedelmi mérleg aktívuma ugyancsak a kormány egyéves munkájának tudható be. Arra az indítványra, hogy a nyugdíjterheket hitelművelettel csökkentés s ezáltal elüntessék a költségvetés deficitjét, Imrédy azzal válaszol, hogy csak külföldi hitelműveletekkel lenne megoldható, erre azonban egyetlen komoly ajánlat sem érkezett, legfeljebb számítás-

ba sem vehető nemzetközi fezőrök ajánlkozta.

Az adócsökkentés az ország mai helyzetében lehetetlen, de intézkedni kíván a kormány abban a kérdésében, hogy többgyermekes családok ne fizessenek ugyanannyi adót, mint az agglagények.

A pénzügyminiszter ezután ismertette az adóvédelmi intézkedéseket, amelynek során kitűnt, hogy 88 ezer gazda vette igénybe ezt az intézkedést.

Végül bejelentette Imrédy, hogy rövidesen végrehajtják a bankszerkezet egyszerűsítését és átszervezését, illetve a pénzintézetek fuzióját.

## Végrehajtóbizottsági ülés, ahol botokkal, boxerrel, székekkel és revolverrel érvelnek a párttagok

A bírálatok alatt az ellenfél a nemzeti-parasztpárti bántási szervezete

Temesvár, május 6.

A nemzeti-parasztpárt bántási tagozatában — amint már tegnap is jelentettük — most már végleges kenyértörésre került sor a diktátoroskodó Bocu hívei és ellenfelei között. A péntek délelőtti botrányos végrehajtóbizottsági ülés után, amelyen verekezés is történt, a két központi kiküldött: Madgearu főtitkár és Calinescu volt belügyi alminiszter délután még egy kísérletet tettek a békítésre, de azonnal is teljes eredménytelenséggel. A szakadás helyrehozhatatlan.

A Bocu-ellenes Domasneanu tábornok be is jelentette kilépését a bántási tagozathól, míg Brudariu nyíltan azzal vádolja Bocu dr.-t, hogy hitlerista vizekre evezett s ezzel tulajdonképpen maga zárta ki magát a nemzeti-parasztpártból.

A végrehajtóbizottsági ülésen, amelyen a szakadás a két központi kiküldött jelenlétében következett be,

Bocu és Domasneanu hívei botokkal, székekkel és boxerrel támadtak egymásra. Ruga és Calinic bizottsági tagokat súlyosan

megsebesítették, míg Brudariut, aki revolvert rántott, elverték és kidobták Bocu emberei.

Amíg délelőtti Bocu hívei kerekedtek felül, a délutáni ülésen, amelyet Domasneanuék hívtak egybe, már náluk volt a végrehajtóbizottság aránylagos többsége. Ezen az ülésen Calinescu elnökölt.

Madgearu kijelentette, hogy a vizsály ügyben a központ fog dönteni. Jellemző a párt fejelemzettségére, hogy a főtitkár és szárnysegéde sem volt képes rendbeszedni a bántási szervezet szénáját.

## Vitriol nem szerelemi ügyben

Bukarest, május 6.

A bukaresti Gagel kenyérgyárban pénteken délután különös és súlyos szerencsétlenség történt. Gheorghe Josif, Florea Doftinoiu és Alexandru Panait kenyérgyári munkások egy vitriollal telt edényt cipelték a gyár udvarán keresztül. Hirtelen megcsuszta valamin és az edényt el ejtették. Az üvegedény darabokra törtött és a kiömlő vitriol a három munkásnak a kezére, lábára és arcára freccsent.

A három munkást a mentők súlyos égési sérülésekkel szállították kórházba.

## Ismeretlen tettesek felgyújtottak egy új fahidat

Brassó, május 6

A brassómezei Földvár és a háromszéki megyei Hidvég községek közötti utszakaszon a közelmúltban építették az újlam egy fahidat 1 millió lej költséggel.

Alighogy átadták a hidat a forgalomnak: bűnös kezek máris megsemmisítették.

Pénteken éjszaka ismeretlen tettesek felgyújtották a hidat, amelynek nagy része el is égett.

A csendőrség az ügyben erélyes nyomozást indított, melyet Dumitrescu brassói csendőrszázados vezet.

## Suvich Moszkvába utazik

Páris, május 6.

Az Agence Radio jelentése szerint Suvich olasz külügyi államtitkár rövidesen moszkvába utazik. A jelentéshez hozzáfűzik, hogy Olaszország és Oroszország között kitűnő a diplomáciai viszony s így nem elintézetlen kérdések miatt utazik Suvich, hanem visszaadja Litvinov legutóbbi római látogatását.

## Közaport zudítottak a szalmári személyvonarra

Nagyvárad, május 6

A péntekről szombatra virradó éjszaka folyamán, a Szatmár—Nagyvárad vasútvonalon a Szatmár és Nagykároly között ismeretlen tettesek közaport zudítottak az áthaladó 445 számú személyvonarra.

A betört ablakok üveg szilánkjai több utast könnyebben megsebesítettek. A merénylet nem követelt súlyosabb áldozatokat.

Ugy Szatmáron, mint Nagyváradon vizsgálatot indítottak az ismeretlen merénylők elfogatására.

## A tőzsdei ügyletek fokozottabb ellenőrzése Amerikában

Washington, május 6.

Rosevelt elnök pénzügyi körök legnagyobb tiltakozása ellenére is bevezet a tőzsdei ügyletek fokozottabb ellenőrzését. Törvényjavaslatot javasolt be, amelynek keretében egy bizottságot állítanak fel s ennek a bizottságnak joga lesz minden tőzsdei ügyletet felülvizsgálni.

# BUDAPESTI NEMZETKÖZI VÁSÁR

május 4 - 14.

Budapestre április 27 - május 14-ig  
Visszatér május 4 május 20-ig

50 %

o-DS

utazási kedvezmény a vásárlószólvány alapján.



# HIREK

## Szerelem-mérleg

Arról van szó, hogy Gilevet francia fizikus ur kitalált egy ördögös masinát, a melynek segítségével meg tudja mérni az érzést, minőségileg és mennyiségileg is meg tudja állapítani, hogy ki milyen és mekkora szerelmi energiát hord pillanatnyilag magában. Magyarul ez annyit jelent, hogy a házassalandó fiatallembert, aki égre-földre esküdözik, hogy így, meg úgy imádja a mennyasszonyát, két perc alatt ki lehet próbálni. Ha a fiatalur véletlenül jóképű fiú, de nincs egy peták sem az istenadta zsebében, a leány pedig mindössze esinosnak mondható fehérszemély, de annál több a vágott dohánya, szóval, ha a szülők a legcsekélyebb mértékben is gyanakodnának, hogy a vő-jelöltjük rajongása nem a legideálisabb arányban oszlik meg a várható hozomány és az önzetlen szerelem körül, hát fogják a jámbort, egyszerűen elviszik Gilevet mesterhez, akinek a masinája azután megmondja, hogy a hön imádkozt kedves egyéni bája vagy vagyona csigázta-e fel a kérő heves véré.

Mondanunk sem kell, hogy korszakalkotó a találmány a már házassággal végződött szerelmi fellángolásokat illetően is. Ha a férj szótalan, mogorva, ideges vagy az asszony túlságosan engedékeny, kedves, valósággal csöppig a szeretetreméltóságtól, ismét magyarul, ha gyanús felhők jelentkeznék bármely részről a házasság elszűnéséről, hát egyszerűen el kell sétálni Gilevet mesterhez, ott aztán majd elvállik, hogy miképpen is állunk igazán azzal a rettentő nagy hűséggel, meg sirgírtartó szerelemmel.

A francia fizikus masinája mindenképpen ördögös szerszám, mert több más csudára is képes. A gép szerint az italo ember szerelme csupán szalmaláng, viszont a kávé és tea fokozza a szerelmi érzést, az erősen dohányos férfi pedig egyenesen ideálja a szerelmes embernek. A dohányos férfi, a cigarettás, a szivaros, a pipás nem csupán a legmegbízhatóbb szerelmi alany, de a legkiválóbb abban is, hogy meg tudja szeretetni magát.

A francia lapok többé-kevésbé tréfás hangon írják Gilevet korszakalkotó találmányáról. A könnyed elintézés nyilvánvalóan a találmány árnyékában leselkedő veszedelem lekicsinylését szolgálja. Főújslegetes mondanunk, hogy a gépet, ha olyan tökéletes, mint amilyennek Gilevet állítják, habozás nélkül rögtön meg kell semmisíteni. Gilevet mestert pedig már holnap deportálni kell.

## Időjelentés

Időjárásjelentés. A budapesti meteorológiai intézet jelent: Élénkebb szél, sok helyen zivatar, átmenetileg további hőemelkedés várható.



— Elitelt temesvári kommunisták. Temesvárról jelentik: A temesvári törvényszék pénteken délután 2 órakor hirdetett ítéletet, a szomorú emlékeztető Encsel ügyével kapcsolatos kommunista tömegperben. Körülbelül egy évvel ezelőtt történt, hogy a temesvári rendőrség egész Erdélyre szétágazó kommunista összeesküvéseiről rántotta le a leplet. A leplezést sok letartóztatás követte. Nagyváradon és Kolozsváron eszközölték sok letartóztatást. A Temesvárra szállított vádlottak száma közel járt a harminchoz. A vádlottak között volt Gruber Farkas dr. kolozsvári orvos is. Az ügy főszereplője, Encsel Márton, akinek letartóztatása után indult meg a hajsz a magyar kommunisták ellen, a temesvári rendőrség épületében meghalt. Azonban a temesvári rendőrséget azzal vádolták meg, hogy ott meggyilkolták Encselt, a törvényszéki orvos által eszközölt boncolás azonban öngyilkosságot állapított meg és így az ügynek ez a része elaludt. A pénteki tárgyaláson a vád és védbeszéd után a következő ítéletet hozta a törvényszék: Rideg Béla munkást 2 és fél évi börtönrre és 5 ezer lej pénzbüntetésre, Goldner Erzsébetet és Stark Rezsőt másfél évi börtönrre és 2-2 ezer lej pénzbüntetésre, Bonchidai Annát és Farkas Reginát 1 évi és 1000 lej pénzbüntetésre ítélte. Gruber Farkas doktort és a többi vádlottat a törvényszék felmentette. Az ügyész súlyosbításért, a védők enyhébb büntetésért fellebbeztek.

— Nem volt örömmük az életben. Dombovárról jelentik: Palánka községben Mayer Éva és Reich Berta nevű leányok megmérgezték magukat. Közös levelet hagytak hátra, amelyben azt írták, hogy nem volt semmi bajuk, de az életben sem volt semmi örömmük s ezért követtek el öngyilkosságot.

— Barót turistái is szervezkednek. Barótról jelentik: Barót turistái elhatározták, hogy megkezdik szervezett tevékenységüket. Az Erdélyi Kárpát Egyesület kebelében fognak működni. Kérésükre az EKE Kovács Jenő sepsiszentgyörgyi tagozati elnököt küldte ki a szervezésre. Rövidesen megalakul tehát az EKE baróti fiókszervezete is.

— Junius harmadikán lesz a tordahasadéki menedékház alapkövetétele. Tordáról jelentik: Megírta a B. L., hogy Bors Mihály földbirtokos megfelelő terület és negyvenezer lejt adományozott arra a célra, hogy az EKE a Tordai hasadékból megfelelő turistaházat építsen. Az Erdélyi Kárpát Egyesület nagy lelkesedéssel fogadta az adományt, amely lehetővé teszi a régen nélkülözött turistaház felépítését. Az ünnepélyes alapkövetéssel június 3-án lesz. Utána nyomban hozzákezdenek a tiszobás menedékház felépítéséhez.

— Megalakult az első fakir iskola Indiában. Kalkuttai jelentés szerint, ott megalapították az első fakir iskolát. Az alapítók szerint az intézet célja, megőrizni a régi fakir tradíciókat, amelyeket India fokozódó európaizálása veszedelmekkel fenyeget. A legfőbb elv, amelyet a „yoghi” nevű tanároknak a tanítványok lelkébe kell vétni, hogy fakirok a jövőben nem produkálhatják magukat európaiak előtt.

Az „Eclair du midi” írja a következő érdekes esetet, amely az előkelő francia társadalomban élénk érdeklődést keltett: A köztársaság elnökének legutóbbi fogadóestjén általános feltűnést keltett az egyik ismert szépség. A megjelent hölgyek irigykedve nézték gyönyörű estélyi ruháját, a rágyogó ékszereket és a hódolók udvarát, amely csakhamar körülbete. Egyszerre azonban ijedt, meglepetten suttogás támadt. A társaság tagjai észrevették, hogy a hölgy lábain nincs cipő. De még harisnya se. A parányi hófehér lábcsukák arany-brokat szandálban pihentek, amely azonban a halványpirosra festett és lakkozott körmeiket egyáltalában nem rejtette el. A hódító szépség a bámulók morajával egyáltalában nem törődött, jókedvűen sétált, beszélgetett. Az izgalom hirtelen a forrpontra emelkedett. A társaság észrevette, hogy a rendezők egyike a mezitlábú vendéghez közeledik, beszélgetni kezd vele, majd minden feltűnést kerülvén, lassan a szomszédos terem ajtaján a melléktérbe távoznak. A kíváncsiság természetesen nem hagyta a társaságot nyugodni. Biztosra vették, hogy a rendezőség a hiányosan öltözködött vendéget megfelelő tapintatos formák között eltávolította az estélyről. Mily nagy volt azonban a meglepetés, mikor a legkiváncsiabbak óvatosan a terembe lépve, a mezigazdával, Lebrun elnökkel, akinek társaságában találta magát a vendéglátó házigazdával, Lebrun elnökkel, akinek társaságában azután visszatért a nagyletterembe. Most már az előbb még „vakmerő” cipőtlenéget mindenki „eredetinek”, illetesenek találta és egyáltalán nem lesz meglepő, ha a szandálós, mezitlábú vendégek száma valamelyik legközelebbi nyilvános összejövetelen alaposan meg fog szaporodni.

## Férj és feleség egyszerre örült meg

Egy Németországból menekült házaspár megrázó tragédiája Prágában

Prága, május 6. Pénteken délután Prága egyik forgalmas utcáján, eszméletét veszítve, összeesett dr. Ludwig Törder volt boroszlói orvos, német menekült. Az ájult orvost kórházba vitték, orvosi kezelést alá vették, de miután magához tért semmiféle felvilágosítást adni nem tudott és úgy viselkedett, hogy környezetében azt az érzést keltette, hogy valamilyen erős izgalom hatása alatt elmeje elborult. A megindult rendőrségi nyomozás megállapította, hogy az orvos — aki feleségével együtt menekült el a rettegett Hitler-

uralom elől — a menekülés óta rettenetes nyomorban élt Prágában.

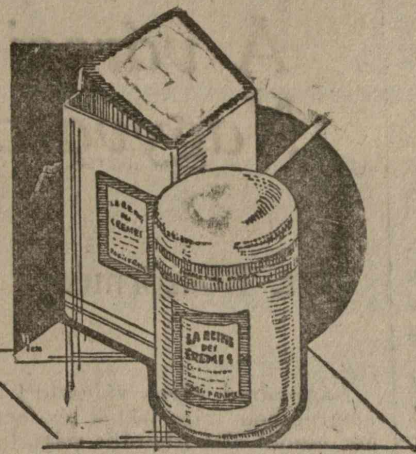
A nyomozás megállapította, hogy az utóbbi napokban a menekült házaspár valami, minden eddiginél erősebb lelki megrázkódtatáson mehetett keresztül, mert a férjjel egyidejűleg megőrült a feleség is.

A beteg asszonyt is kórházba szállították a férje mellé. Mindkettőjüket gondos ápolás alá vették. Orvosaik remélik, hogy megmentik az életnek a szerencsétlensorsu hazátlan német házaspárt.

— Gandhi menekülése a biztos halálból. Londonból jelentik: Gandhit, az utóbbi időben egymásután érik a szerencsétlenségek. Nemrég adtunk hírt, hogy a hindu vezér autóját a fanatikus, maradi bennszülöttek pozdorjává törték — maga Gandhi csak nehezen menekült el a dühöngők elől — s most megint egy olyan hírt jelentenek, amely szerint Gandhi autóját súlyos szerencsétlenség érte és Gandhi csak egészen kivételes szerencse folytán menekült meg a haláltól. Gandhi három hívével egy népgyűlésről tért haza autón. Az országúton a meglehetősen sebességgel rohanó autó nekiütközött egy utszéli kilométerkönek, felfordult és az ut 30 méter magas töltéséről a mélységbe zuhant. A könnyen végzetessé vál-

ható szerencsétlenség során Gandhi teljesen sértetlen maradt s csak a három híve szenvedett könnyebb-súlyosabb sebesüléseket.

— Egy szökésben levő betörő aradi látogatása. Aradról jelentik: A rendőrség kezei közül legutóbb megszökött Timár Tóth István, aki nagyon sokat foglalkoztatta a nyomozó közegeket. A hírhedt betörő most ismét feltűnt Aradon, ahol özv. Varga Sándorné lakásáról 2000 lej készpénzt s ruhaneműt lopott. Az asszony hazatérőben látta a menekülő tolvajt, s később a rendőrségen, amikor Timár fényképét mutatták neki, határozottan az ő hivatalos látogatóját ismerte fel benne.



La Reine des Crèmes

az eddig ismert szépség-szerek között a legsikerültebb. A korral járó ráncokat megelőzi és eltünteti.

La reine des crèmes  
PARIS  
A hódolók bámulata követi a szép nőt!

A társasági hölgyek körében kitűnően ismerik az epidermis jótévő szerének a „La Reine des Crèmes” (a Krémek Királynője) kiváló hírnevét. Ez a nagyszerű krém az arc-bőr valóságos alapelemévé válik; utólrhetetlen összetételével világszerte ismert nimbust teremtett magának. Próbálják ki még ma ezt a csodás krémet!

## ABLAK

— Majláth püspök bérmautja Nyárad és Marosmentén. Marosvásárhelyről jelentik: Majláth Gusztáv gróf Erdély római katolikus püspöke Marosvásárhelyre érkezett, ahol több napig tartózkodik. Innen bérmautra indul Nyárad és Marosmente községeibe.

— Különös idegen Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: Szombat reggel a kőröspataki sétányon Maghiar Agoston rendőrkormányzó egy fiatalemberre lett figyelmes, aki koffert akart elrejtetni az egyik bokorban. A kormányzó igazolásra szólította fel a fiatallembert, de az nem tudta magát igazolni. Azt állította, hogy Cernicuus Julius bukaresti lakos. A koffert tartalmára vonatkozólag, amely férfi és női fehérneműből állott, azt a felvilágosítást adta, hogy a ruhadarabok feleségétől maradtak rá, aki pár nappal ezelőtt a váradai babaképző kórtermében szülést közben meghalt. A rendőrség érdeklődött a babaképző intézetnél, de ott nem tudnak Cernicuusnéról. A bukaresti rendőrséghez Váradról átiratot küldtek, a foglyi pontos személyleírásával, hogy felvilágosítást kapjanak kilétéről és előéletéről.

Primăria Municipiului Braşov

Nr. 8822—1934  
564 C. I.

## HIRDETMEY

Miután a városi területre behozott és onnan kivitt áruk után fizetendő városi taxák kirovása, bevétel és behajtása ügyében a helybeli pénzügyeket szabályozó törvény alapján alkotott szabályrendelet f. é. április hó 1-én lépett életbe, felhívjuk a város területén levő összes cégek, iparos és kereskedelmi vállalatok, hogy 10 napon belül a forgalmi adókról vezetett könyvet és a városi területéről április hóban kivitt árukról kiállított számlákat a városi tanács II. emeletén (Kálvin-utca) levő taxihivatalnál a 2 százalékos kitévő taxa kirovása végett mutassák be.

Akik ezen intézkedésnek nem tesznek eleget, fentemlített szabályrendelet értelmében (10 és 13 szakasz) megbüntethetők.

Comisia Interimară:

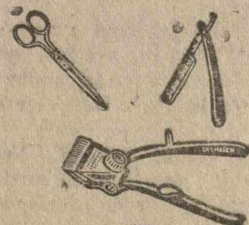
Presedinte:

Secretar General:

Dr. F. Bogdan mp.

Socaci mp.

SCHÖNAUER



MŰKÖSZÖRŰS-  
NIKKELEZŐ

BRASSÓ

Weiss Mihály-u  
16. szám.

MEGBIZHATÓ! - PONTOS! - OLCÓS!



## Az urilány

Az egész azzal kezdődik, hogy ő ezt sajátmagáról megállapítja.

Es más mindenkit lenéz, aki nem az. Viszont, hogy ki urilány, azt ő állapítja meg. Ebben egész külön véleménye van, de ez viszont senkit sem érdekel. 21 éves és mindent „halálisan” un.

Most nyáron teniszezni fog és a strandon lesz minden másodnap reggeltől estig.

Ugyanis a papa, ahogy ő nevezi, „jó fiú” ugyan, de az idén le van égve s így nem mehetnek tengerre vagy a Tátrába.

Flörtöl, de mértékel. Mások előtt ügyel, hogy a fiatalember hozzá ne érjen egy ujjal sem. Otthon azonban annál engedékenyebb.

Két évvel ezelőtt férjhez akarták adni, de megdondolta magát — a fiú.

A parti visszament, most sétál. A fiú is, — de külön.

Vasárnap délután 3-tól 5-ig moziba megy, ebben hallatlanul polgár és pontos. Közben tapaszt van. Kék tót kalap van a fején, ami viszont jól áll neki.

Es várja a szerencsés jövőjét, vagy ha úgy tetszik a szerencsétlen frátert, aki majd feleségül veszi. Akit nagyon fog szeretni, vagy mindenkivel meg fog csálni. Még nem tudja.

Addig viszont táncol. Mindenkiel egyformán kedves és mindenkinek halálisan unja a másikat, akivel „hát éppen csak van”, hogy az idő teljen.

Az évszakkal nem tűnik el, csak megváltozik. Sitalp helyett rakettet ragad.

Ugy érzem, hogy ő a kor legszerencsétlenebb és legfölszegebb függőnye.

## Leichner Gyurinak semmi sem drága

Nem is tudom, mit írjak?! Hol kezdjem?! Hol elemezsek, vagy mélyedjem el?! Nem látom az okokat, az irányt, nem ismerem a komponenseket, amiknek eredője lehet ez a mondat.

Nem tudom, kordokumentum-e, vagy csak egy fiatal gyereknek megszédült kritikátlan-sága.

Az történt ugyanis, hogy Leichner Gyuri ur, pár nappal ezelőtt biciklit akart vásárolni. Leichner Gyuri, Leichner durgazdag szűcsnek a fia, tizenhároméves fiatalember.

Leichner Gyuri tehát bement a biciklitárolóba és az egyik biciklire már meg is alkudott háromezer lej összegben. Már-már meg is vette, mikor föltekintett és a felső raktárban, egy másik biciklit vett észre. Szébbet és ragyogóbbat a másikonál.

— Mennyi az a gép? — kérdezte.

A kereskedő erre kijelentette, kérem, az egy drága gép...

Es Leichner Gyuriban ekkor fellázadt a megsértett fiatalember, a tőkés társadalmi rend furcsa és kicsit groteszk kinövése s felháborodott hangján azt mondta:

— Leichner Gyurinak semmi sem drága!

Igy mondta: Leichner Gyurinak! Ugy mondta, mint Nagy Sándor, mikor győzött, mint Gálilei, mikor a Föld forgása mellett harcolt, mint Proudhon, mikor egyetlen mondatával szaladgált a világban.

## Várad levegő

Van ebben valami, ami nem bontható fel kémiaiilag s csak érezzük, hogy bomlaszt. Egy kicsit hasonló fegyvergyárak laboratóriumában készült gázpreparátumhoz, ami tartályokban akkumulálódik hosszú évekig s csak a pillanatra vár, a nagy pillanatra, hogy gyilkoljon.

Nem lehet megmagyarázni a várad levegőt, mert ez benne van a mentalitásban, mint ahogy a várad mentalitás is együtt száll, terjed és feleg a várad levegővel. Valami megmagyarázhatatlan bomlasztó ez, valami hallatlanul dekadens, amely a munkást eltéríti a munkájától, az egyenesen nézőnek kiferdült tippeket szállít és mindent ellendít, kiteker és kiröpít, egy valószínűtlen világba, ahol már nincs alap, tehát a gyökér fogalmazása is lehetetlen.

A várad levegőnek minden segít. A klub-fotel puhasága, amely marasztalja a bent ülőt, éppen úgy, mint az éjszaka tagadhatatlan varázsa és bomlottsága. A várad charm kétség-telen csevegése éppen úgy, mint a várad mult töltetlen értéke és idézése.

Ez a várad levegő, ami jellemző s ami sehol nincs. Ez a várad éjszaka, amelyik nem enged lefeküdni. Ez a várad légkör, amibe a várad ember, ha utálja is, de mindig szerelmes marad.

Furcsa preparátum a várad levegő. Nem szabad komolyan venni. Nem szabad mellre szíjni. Egy mély lélegzet, egy tulerős szíppantás, igen könnyen halálos lehet.

# A városi népkonyhák kondérjaiban rotyog Nagyvárad város hig, erőtlen és rosszillatu szociálpolitikája

Dr. Böszörményi Emil, a választott városi tanács szociáldemokrata tanácsosa pártpolitikai diktatúráról beszél!

Nagyvárad város választott tanácsát nemrégiben feloszlatták és helyére egy hét tagból álló liberális pártállású ideiglenes bizottságot nevezett ki a kormány. Ez az ideiglenes bizottság korlátlan hatalommal és teljes jogkörrel, de minden ellenőrzés nélkül intézi a város ügyeit.

Felkerestük dr. Böszörményi Emilt, a választott városi tanács szociáldemokrata tanácsosát, aki a városról és az ott folyó ügyekről a következőkben nyilatkozott:

— Ez az ideiglenes bizottság valóban teljesen ellenőrzés nélkül intézi a város ügyeit. Ez az ellenőrzés alól való elvonás pedig nem más, mint az uralmon le-

nek és bérük csökkentésének, valamint az évi költségvetésnek a kérdése.

— Mi, szociáldemokraták — feleli Böszörményi — mindig ellenztük, hogy többmillió költséggel luxusstrandfürdőt építsenek, amikor a városnak egyetlenegy népfürdője sincs. Nagyváradnak, ennek a 80.000 lakóju városnak egyetlen fürdője van, de ennek az árai olyan drágák, hogy a lakosság nagy tömege nem látogathatja. A huszmillió kölcsönből a városi tanács nagy kegyesen egy zuhanyfürdő létesítését szavazta meg, azonban ezt nem építették fel. A huszmilliót elherdálták, anélkül, hogy a nyomorgó több ezer munkanélküli abból munkát kapott volna, avagy a város részére hasznos befektetéseket eszközöltek volna. Különben is a lakosság széles rétegei már régen megoldották a strandfürdő kérdését, olyanformán, hogy a Körös gátjainál kellemes, jó és egészséges helyeken ingyen fürdenek!

Az üzemi munkások és tisztviselők leépítését és bérüknek csökkentését a leg-határozottabban ellenezzük. Az újabb elbocsátások csak növelik a munkanélküliek éhezö tömegeit. Hajtsák be az üzemek a közintézményektől járó követeléseiket, csökkentse a hatalmas adminisztrációs költségeket, ne osztogassanak magas tan-tiemekeket, ne adjanak többszáz protekci-ósna és kiváltságosnak ingyen villany-áramot és a váltakozó politikai rezsimnek ne csempésszenek be a városházára protekciós, de legtöbbször képesítés nélküli tisztviselőket, akiket az üzemi költségvetések terhére fizetnek. Ilyetén nem lesz szükség arra, hogy mindenkor a munkások és tisztviselők bérét redukál-ják, vagy régi és kipróbált embereket bocsássanak el. A költségvetéseket ezek

a leépítések se mfogják egyensúlyba hoz-ni, mert ezek helyébe újabb protekció-sokat ültetnének. A költségvetés nem lesz más, mint folytatása az előbbieknak. A jellege és a lényege is ugyanaz lesz. Ez a költségvetés is meg fogja mutatni, hogy milyen rendszerrel van dolgunk. És eb-ben a tudatban fejezzük ki mélységes elégedetlenségünket. Pedig, ha valaha, most van szükség arra, hogy a szociálpo-litikai gondolat a költségvetésben kifeje-zésre jusson. Nagyvárad a koldusok vá-rosa lett, sajnos, nemcsak képletes érte-lemben, hanem a legzordonabb valóság-ban.

A városi konyhák kondérjai körül egy tönkrement város reménytelen és le-rongyolódott koldusserege áll.

Ezekben a kondérokban rotyog Nagyvá-rad város szociálpolitikája, amely éppen olyan hig, erőtlen és rosszillatu, mint a leves, amit kimérnek belőle.

— Legsürgősebb tennivalók?

A mi követelésünk mindenekelőtt az, hogy a kormány a legsürgősebben írja ki a községi választásokat, hogy az ide-iglenes bizottság helyett a város lakossá-ga által választott tanács vegye kézbe az ügyek intézését. Habár közigazgatási törvényünk egyáltalán nem biztosítja a városok demokratikus önkormányzatát, mégis a választott tanácsban módunk-ban áll az ügyek vitelére ellenőrzést gya-korolni, módunkban áll a községi igaz-gatás, némely területén védeni és támo-gatni a dolgozó társadalom érdekeit, a kikkell a községi igazgatásban eddig alig törődtek.

A rossz törvényt is meg lehet javítani a végrehajtás módosításával, mint ahogy a legjobb törvény is értéket vesztheti, ha rosszul hajtják végre.

## Nagyvárad legelőkelőbb Jöjjön Váradra nya- vendéglőjének árkártyája ralni, vagy a közeli für-dőkbe. Itt minden olcsó!

|                              |       |                                |    |
|------------------------------|-------|--------------------------------|----|
| Leves kocka tészta           | lej 5 | Habart tojás cukor-borsó       | 20 |
| Szemes bableves              | 8     | Velő tojással                  | 25 |
| Bouillion tojással           | 8     | Velő rántva tartárral          | 25 |
| Ujház jérce levesben         | 30    | Szárnys croquette              | 25 |
| Marhabús paradicsommártással | 20    | Rántott sajt                   | 20 |
| Töltött padlutyka            | 20    | Ponty rántva                   | 30 |
| Töltött karalábé             | 25    | Ponty vajban                   | 30 |
| Sóska tükörtojás             | 20    | Káppan-sült körítve            | 30 |
| Káposztás kocka              | 12    | Szegedi csirke                 | 30 |
| Sajtos makaroni              | 10    | Serpenyős sertésborda          | 25 |
| Hideg bélszín saláta         | 20    | Sertéskaraj párolt káposztával | 25 |
| Kaszinó-tojás                | 20    | Francia borju-filé             | 25 |
| Tojás mayonnaise             | 20    | Borju-gerinc körítve           | 22 |
| Csírág vajas morzsa          | 20    | Szárnys-máj risotto            | 25 |
| Cukor-borsó saute            | 25    | Szerb rostélyos                | 22 |
| Zöld bab                     | 25    | Borju-pörkölt burgonyával      | 18 |
| Burgonya vajban              | 15    | Menü szárnyas nélkül           | 35 |
| Sajtos omlett                | 20    | Zöld saláta tojással           | 6  |
| Tojás román módra            | 10    | Vizes uborka                   | 5  |
|                              |       | Töltött paprika                | 5  |

## NOTESZ

Most, hogy felvetődik a nyaralás be-szédközben s társaságokban a Riviéra, vagy a Lido kerülnek szóba, megszólal a közismert gazdag ember, aki viszont köz-ismer, hogy állandóan panaszkodik. — Óh, én is megyek, egy földközítengeri utra megyek. Négy hétre és azután Svájc. Mit tegyek, futok, futok, rohanok a gondjaim elől...

Rajz mérnök édesapját ismerik Vára-don, a Teleky-utcán rádióüzlete van. Egy nap bent vagyok az üzletében. Az öreg Rajz bácsi felveszi a kagylót és a köz-pontnak beszél:

— Nagysádkám, kérem a fiamat...

A központ pedig, megismerve a hang-ját, azonnal kapcsolja Rajz mérnököt.

Elmereng ez a drága vidéken. A hogy Várad nagyváros-as képére gondo-lok, eszembe jut, hogy ez — azért kicsit nagyon vidéki és Londonban például ilyesmi nem történhetik meg...

Kosztolányi is itt járt Váradon. Az est kellemes, csupa finomságok, műanszok s kontrasztok legpompásabb keveréke. És utána bankett.

A banketten többen beszéltek és Kosztolányi megalta választ. Csak az egyik felszólaló mondott kétségbeejtő szörnyet:

— Mikor a mesterre nézek — mondot-ta valami érthetetlen militarista megrö-gzottséggel — mindig egy fess magyar hu-szárkapitány jut az eszembe...

Mindenki várta a szellemes fordulatot, de az elmaradt. A szónok nem indokolt.

Es végtére is: De gustibus...

A pillanatok viszont felejthetetlenül kinosak voltak. Kosztolányi feszengett s hogy erre nem tudott reflektálni, csak evett. Szerencsére a tészta kitünő volt s Kosztolányi, hogy még mondjon valamit, azt mondta: — Kötünő a tészta — csak ennyit mondott, valódi finom költő s utána koccintott mindenkivel. Még a szó-nokkal is. Ekkor láttam, hogy Kosztolá-nyi valóban a legkitünőbb költő...

## Vezérigazgató ur, Gergely Ferenc meghalt!

Gergely Ferenc, a klub portása meghalt.

Ez az a bizonyos gégerákos klubportás, a kiről nemrég megírtam, hogy tíz éven ke-resztül nyitott ajtót a vezérigazgató urnak s aki, miután megbetegedett és keservesen ösz-szekuporgatott harmincezer lejt nagy tisztel-tel a hangjában, kérni merte a vezérigaz-gató urtól, Ön bölcsen és kategórikusan kijelentette neki, hogy konverzió van.

A klubportás nem kezelhette a gégerák-ját, a vezérigazgató ur hajthatatlansága és a konverzió intézkedései következtében. Egy hó-napig szenvedett. Pár nappal ezelőtt pedig, mint türelmes és megjuhászodott cseléd, meg-halt.

Most tavasz van. Vezérigazgató uron elegáns szürke ruhát s hozzá megfelelő szürke kalapot láttam. Korát meghazudtolva, ruganyosan jár s a fejét úgy hordozza körül a városban, mint-ha arra valóban és visszavonhatatlanul szük-ség lenne. Lehet, hogy nem történt semmi. Ugyanis minden úgy néz ki. A villanyosok is úgy járnak s a nők is azokban a kétségbeesett tót kalapokban.

Semmi sem történt. Gergely Ferenc meg-halt.

Hogy ki ölte meg?!

Szabad vádolni?! Erre nincs mód.

Igy van ez, vezérigazgató ur. Es tényleg semmi sem történt. Ön vezérigazgató, Gergely Ferenc pedig portás volt. Mibe halt meg, — ha kérlek, — azt mondják gégerák. Az igazat senki sem meri megmondani. Análizálni, hogy gyógykezelhette volna magát, hogy volt póze, amit összegyűjtött egy élet keserves munkájá-val, arról ki merne szólni?! Ki merne vádolni egy ilyen nagy urat?!

Gergely Ferenc meghalt s a Föld forog to-vább.

Mindenki nyugodt ettől Váradon. Egy hang sincs miatta, egy felháborodott szó, egy tiltá-kozó mozdulat, még annyi sincs.

Váradon nyugodtak az emberek.

A község is, aki könnyen megy el a hit-mellett.

A vezérigazgató ur is nyugodt a klubfotel-ben.

Es Gergely Ferenc is nyugodt, halálisan nyugodt a temetőben.

Itt nincs semmi baj. Váradon-mindenki nyu-godt!



## K Ö Z G A Z D A S Á G

KONVERZIÓS  
TANÁCSADÓ

Konverziós érdeklődés közvetlenül  
dr. Tanódy Endre Budapest, Str. Nifon 25 címre intézendő

Az új konverziós törvényben előírt bejelentési határidő május hó 7-ével lejárt és így a bejelentéssel kapcsolatos kérdések lezáródnak. Ujabb problémák akkor foghatnak felmerülni, ha a hitelezők az adósokkal szemben állást foglalnak és pedig vagy tudomásul veszik a konverziós igényeket, vagy vitássá teszik az adósok jogosultságát a törvény kedvezményeire, vagy végül a 40. szakasz alapján nyilatkozatot tesznek és konverzió helyett moratóriumot adnak. Ezekre való tekintettel május hónapra a konverziós tanácsadó beszűntetjük, de június 1-én ismét megnyitjuk, hogy előfizetőink továbbra is megkapják a szükséges felvilágosításokat. Ezúttal elsősorban azoknak válaszolunk, akiknek bejelentést kell tenniük, hogy azt folyó hó 7-én még benyújthatassák.

„Közszégi kereskedő, S. I.” Sem ön, sem leánya nem esnek ugyan konverzió alá, de ha kísérletezni akarnak, tegyenek bejelentést.

„Malom.” Összes kérdéseikre megkaphatják a választ, ha elolvassák a törvényt magyarázatot. Több érdeklődőnek megírtam már, hogy a közkereseti társaság tagjainak kereskedői minősége vitás. Az Önök esetében, miután városi ingatlanuk van, azoknak is bejelentést kell tenniük a járásbírósnál, akiknek mezőgazdasági ingatlanuk van és ha ez 10 hektárnál több, akkor a törvénytől mentesülnek. Konverzió alá esnek, ha olyan kereskedőről van szó, akinek nem kereskedelmi tartozásai is vannak, amelyek konverzió alá esnek. Önök azonban éppen azt akarják vitatni, hogy nem is kereskedők. Maga a közkereseti társaság kérheti az 50. szakasz szerinti egyezségi eljárást.

„Globul, Dés.” Csak az édesanyja esik konverzió alá, miután neki városi ingatlana van. Neki bejelentést kell tennie a járásbírósnál.

„Fischler Lázár és Klein Jenő, Felsővisó.” Miután csak háza van, városi adósnak tekintendő. Tegyen bejelentést a járásbírósnál.

„Konverzió, Visó.” Miután városban is van háza, tegyen bejelentést úgy a szatmári, mint a visói járásbírósnál.

„Közönség.” Ön mezőgazdasági adós és ha nincs 10 hektárt meghaladó földje, nem kell bejelentést tennie. Bátyjának városi háza van, neki tehát bejelentést kell tennie a járásbírósnál, ha pedig 10 hektárnál több földje van, a törvénytől mentesül. Miután nem román állampolgár, nem esik konverzió alá. Külömben is, joglemondása érvényes, de ha kísérletezni akar, tegyen bejelentést.

„24-es előfizető.” A magánokiratban foglalt egyezség, véleményem szerint, nem érvényes, bejelentést tehet május 7-éig.

„Kritikus.” Helyesen állapítja meg, hogy a bejelentési határidő utolsó napja május 7 és nem május 6, mint én írtam válaszámban. Ezt én is tudom és pedig abból a törvényből, amelyet magam fordítottam. Május 6-át azért írtam, hogy az érdekeltek le ne késsenek. Ez Önnek, mint hitelezőnek, nem tetszik, de mi nem a hitelezőknek dolgozunk, hanem a nagyközönségnek, pártállásra való tekintet nélkül.

„Csuka Ferenc pékember, Szászrégen.” Az Ön tartozása konverzió alá esik. Tegyen bejelentést legkésőbb május 7-éig.

„021022.” Ön mezőgazdasági konverzióba esik. Ha nincs 20 holdnál több földje, nem köteles bejelentést tenni, de tanácsos a bejelentést megtennie, hogy végrehajtásokkal szemben védekezhessen.

„Kolozsvári kaszinó-tagok.” Betétesekre a törvény 40. szakasza nem vonatkozik. Erre csak olyan hitelező hivatkozhatik, akinek adósa a törvény I. és II. fejezetei alá esik, vagyis közvetlen konverziós adós. A bankok kifejezetten ki vannak véve a közvetlen konverzió alól és így a betétesek, mint az ő hitelezői, nem élhetnek a visszautasítás jogával.

„B. B. B.” Ha az egyezség magánokirathoz volt foglaltva, akkor véleményem szerint nem akadály annak, hogy az adós most konverziót kérjen, de ha közjegyző előtt jött létre, akkor az egyezség érvényben marad és az adós a jelen törvényre már nem hivatkozhatik.

„Banhofer.” Helyesen tette, hogy bejelentést adott be. A részletekre csak közelebbi adatok alapján lehetne választ adni.

„Golopeltin, Lugos.” Az Ön ügye nem függ össze a konverzióval, legalább is nem közöl olyan adatot, hogy adósának ingatlana volna. Perelje be a váltókat, ha az adósai nem kérték konverziót.

„Régi székelyi előfizető.” Ön városi adós és ha a háza városban van, úgy tegyen bejelentést a járásbírósnál. Unokanővére nem esik az agrárkonverzióba, hanem csak városi háza alapján, mint városi adós, ha bejelentést tesz. Ha a végrehajtást végzéssel felfüggesztették, akkor az árverési vevő által befizetett összeget visszaadják.

# A bécsi Nemzetközi Fairroda állásfoglalása felborulással fenyegeti a nemzetközi fakartell

Az olasz-magyar-osztrák egyezmény akadályozza a kartell működését

## A kiviteli kvóta felosztása a romániai termelők között

Arad, május 6.

Az a nemzetközi kartell egyezmény, a melyet néhány hónappal ezelőtt írtak alá Bécsben a román, csehszlovák és osztrák fatermelők kiküldöttéi és amely a magyar fapiac kihasználására irányult, ismét érdekes bonyodalmak középpontjába került. Az egyezmény körül akkor vert első ízben hullámot az érdeklődés, amikor a magyar szakkereskedelem élesen állást foglalt a megállapodás ellen, amelynek ele, — így találták ezt az érdekelte szakkereskedők — Magyarország ellen irányul. Az egyezmény célja — hangoztatta a magyar szakkereskedelem, — a magyar piac minél alaposabb kihasználása. A magyar szakkereskedelem élesen tiltakozása már-már vámháborút eredményezett és különösen

Magyarország és Románia között vált feszültté a gazdasági kapcsolat a bécsi egyezmény következtében. Nagy nehézségek árán sikerült az ellentéteket elsimítani, a magyar piac lecsendesedett és már-már az volt a helyzet, hogy a nyugalom teljesen helyreáll, amikor most váratlanul újabb nézeteltérés

elevenítette fel a román faipar érdeklődését. A helyzet az, hogy most már — úgy látszik — a kartell-társak veszekednek, miután a piac, amelynek kihasználására a kartell egyezmény irányult, megnyugodott.

Az elmúlt hetekben az osztrák és a román faérdekeltségek között a kartell egyezménnyel kapcsolatosan olyan súlyos nézeteltérések támadtak, hogy attól kellett tartani: komoly következményekkel jár

majd a konfliktus.

A Bécsben megkötött egyezmény, mint köztudomású, bevallottan az áruosztályozásra és az eladási feltételekre, bizonyos mértékben pedig az árakra is, vonatkozott. Az egyezményben azonban olyan tétel is helyet foglalt, amely

az egyes államok számára meghatározza: milyen mennyiségű árut helyezhetnek el a magyarországi piacon.

Az egyezmény eme legfontosabb pontja körül támadtak nézeteltérések. Az osztrák fakivitelezők ugyanis megkísérelték, hogy különböző uton-módon felemeltessék számukra a kartell egyezményben előírt mennyiség-tételt. Az osztrákok célja az volt, hogy az előírt 15 ezer vagonos kvótát legalább 18.500 vagonra emeljék fel.

## Az olasz-osztrák-magyar egyezmény bontotta fel a fakartell

A romániai faérdekeltségek természetesen a legélesebben ellenezték ezt a különös kísérletet és az UGIR fatermelő-szakosztálya értekezletet hívott össze Bukarestbe a kartell egyezmény megbontásának ügyében. Az értekezleten a CIB, a bécsi Nemzetközi Fairroda, képviselőjében dr. Glesinger vett részt. Ugyanis, a Bécsben megkötött egyezményt a CIB égisze alatt hozták létre és írták alá. A romániai cégek között csak a Foresta, a Carpatina, az Erdélyi Erdőipar, a Lomási R. T., az OFA és a MUNDUS jelentek meg, illetve képviseltették magukat. Az értekezlet érdekes és különös meglepetéssel szolgált, a mikor

a CIB képviselője formálisan bejelentette, hogy a bécsi Nemzetközi Fairroda teljesen tehetetlen bizonyos esetekben.

Ez a tehetetlenség egyébként nagyon hasonlít a részrehajlósághoz. A CIB most tanúsított viselkedésével különös bizonyítványt állított ki önmagáról és nem lehetetlen, hogy a bécsi Nemzetközi Fairroda különös állásfoglalásának még komoly következményei lesznek. A tárgyalások során elhangzott szemrehányásokkal kapcsolatosan ugyanis dr. Glesinger kijelentette, hogy az osztrák fatermelők a Bécsben aláírt egyezményt nem tudták elismerni a bécsi kormánnyal, mert az „nem illeszkedik be az osztrák-magyar, illetve az olasz-magyar-osztrák egyezmény keretei közé...”

Elképzelhető, hogy a romániai érdekeltségek képviselőit milyen kínosan érintette a CIB képviselőjének bejelentése. Az értekezlet elégedetlenségének adott kifejezést a CIB működését illetőleg. Éppen ezért a romániai érdekelte fatermelők elhatározták, hogy a jövőben

bizonyos vonatkozásokban függetlenül magukat a bécsi Nemzetközi Fairrodától. Egyben elhatározták, hogy lépéseket tesznek a bécsi Nemzetközi Fairroda hatáskörének lényeges korlátozása érdekében.

A különös konfliktus, amellyel szemben a CIB tehetetlennek nyilvánította önmagát, érthető feltűnést és megdöbbenést keltett a román piacon. Értesülésünk szerint

az ügy a kormány gazdasági bizottságát is foglalkoztatja majd.

tést a járásbírósnál. Unokanővére nem esik az agrárkonverzióba, hanem csak városi háza alapján, mint városi adós, ha bejelentést tesz. Ha a végrehajtást végzéssel felfüggesztették, akkor az árverési vevő által befizetett összeget visszaadják.

„Tisztviselő, Salaj.” Ha csak háza van, akkor városi adós és ha a ház városban van, akkor bejelentést kell tennie május 7-éig.

„Márkus Lázár, Argescu.” Az Ön tartozása

A román érdekeltek erőyes fellépésének eredményeképpen a magyar szakkereskedelem közvetítésével közvetlen tárgyalások indultak meg a béke helyreállítása érdekében. Állítólag minden remény megvan arra, hogy a váratlan eseményekben kipattant ellentéteket elsimítják, annál is inkább, mert az osztrák fakivitelezők már engedékeny álláspontot foglalnak el.

Itt említjük meg, hogy a Magyarországra kivihető fenyőanyag kvótájának felosztása a jövőben nagy körültekintéssel és a tények figyelembevételével történik majd meg. Az UGIR fatermelő-osztályának közbenjöttével történik majd meg ez az elosztás, amelynek során — ellentétben

az eddigi rendszerrel, — a való adatok alapján és nem más szempontok révén alapítják majd meg az egyes kivitelező vállalatok kiviteli tételét. Az első előterjesztés az újrendszerű kvótafelosztásra már meg is történt. Ujabbán ismét mintegy 20 ezer tonna kiviteli mennyiség került felosztásra, amelyet egyelőre ugyanúgy osztottak fel, mint az előző felosztás alkalmával történt. Észreint: a CAPS 2700 tonnás, a Regnal 1900 tonnás, a Kalotaszegi 1400 tonnás, a Carpatina 1350 tonnás, a Lomási 1350 tonnás, az OFA 1350 tonnás, a Feltrina 900 tonnás, a Rosija 510 tonnás, Bangra 433 tonnás kvótát kapott. A többi kisebb cégek összesen 4632 tonna kivitelére kaptak engedélyt.

## Fényes ünnepségek keretében nyílt meg pénteken a Budapesti Nemzetközi Vásár

Budapest, május 6

Ma nyílt meg Budapesten nagy ünnepségek keretében a 29-ik magyar áru- és mintavásár, amelyet a közvélemény 10 év óta „Budapesti Nemzetközi Vásár” név alatt ismer. Talán ennek a jubileumnak tudható be az, hogy a vásárt ezután hosszú évek után újból maga Magyarország kormányzója nagybányai Horthy Miklós nyitotta meg, aki pont 9 órakor érkezett fényes kíséretével a vásár Stefánia-uti főkapuja elé.

Már közel egy órával korábban, egymásután érkeztek a notabilitások. A főváros, a parlament, a különböző gazdasági szervezetek és érdekképviselők tagjai és vezetői, de megjelentek a Budapesten akkreditált összes követek és követségi tagok, a főpapság és végül közvetlenül a kormányzó érkezése előtt a magyar kormány összes tagjai. Horthy Miklós kormányzót és nejét Magyarország miniszterelnöke, Gömbös Gyula fogadta, majd üdvözlő beszédet intézett az államfőhöz a magyar kereskedelmi miniszter, valamint a vásárt rendező budapesti kamara elnöke, Eber Antal és a Magyar Gyár- és Iparosok Országos Szövetségének a vásár szervezésében tevékeny résztvevő elnöke: Chorin Ferenc. Az előkelőségek

közel 300 főből álló csoportja ezután a vásár megtekintésére indult.

A kormányzó először a külföldi államok pavilonjait kereste fel. Olaszország pavilonjában Colonna herceg, az olasz követ, a bolgár pavillonnál a bolgár állam ügyvivője, a németek pavilonjánál pedig Ausztria, Franciaország, Belgium, Németország, valamint a Balti államok Budapesten székelt követei fogadták a kormányzót.

Sor került ezután a vásár egyes csoportjainak tüzetes megismerésére. A főváros, valamint az idegenforgalmi csoportok pavilonjában a kalauzolás Budapesten polgármestere: Sipőcz Jenő, valamint az Idegenforgalmi Tanács és a MÁV vezetői vették át. Nagy tetszést aratott a nemzetközi automobil-kiállítás is. Hosszan időztek a vendégek az élelmiszer-csoport, a kozmetika, a kisipar és a háziipar pavillonjaiban.

Ezután a vásár területén felállított Studiód felé indult a menet, ahol a miniszterek és a polgármester rövid üdvözlő szavakkal mondták el a vásár területén elhangzott első üzenetközvetítéseket. Az iparcarnokban helyezkedik el a magyar nagyipar.

Nagy tetszést aratott a magyar építőipar, a baromfiállítás, valamint különösen a divatszínház, ahol a magas vendégek tiszteletére külön díszelőadást rendeztek a magyar anyagok és divat legszébb kreációiból.

Az ünnepségek lezajlása után délután 2 órakor a nagyközönség előtt nyílt meg a Nemzetközi Vásár, amely május 14-ig marad nyitva.



## A párisi szalón 1934-ben

Páris, május 6.

Az 1934-es párisi műtárlatnak, amely most nyílt meg a csodálatra méltó Grand Palais-ban, bennkívüli a sikere. A vernisszázs megmozgatta a francia fővárost: mindaz, ami itt politika, krodalom és művészet, előkelőség és választékoság, sűrű tömegben zsúfolódott a Nagy Palota f. e. edelmi csarnokában és teljes légkörű folyosóin. Gondolom, tízezer is felvonultak erre a szellemi népünneplésre, de esetleg kétszer ennyien is. Mindenesetre többen, mint tavaly. Ami, tekintettel a válságra, megkettőzi a siker értékét.

A Szalónnak a fényes külsőségei azonban még nem jelentenek művészi diadalt. A tárlat ugyanis, különösen első napján, inkább társadalmi, helyesebben társasági esemény. Mint a Grand Prix. Vagy az Operabál. Divat résztvevői rajta. S javarészt éppen a divat vesz részt rajta. A legesillogóbb atropinok, a legmerészebb ruzsok, a legvakítóbb kivágások és a körükön himzett selyemdarabok vonulnak fel, különböző hölgyekre illesztve, a vernisszázsra. A színek és illatok kavargásában szerényen sápadoznak azok a vásznak, amelyeket a francia műalkotás kiagratott az 1934-es Tárlat falaira.

Ez helyes is így, mert a Szalón nem a harcoló és vívódó művészi termelésnek, hanem a társaságnak a terméke. 1783. óta, amikor az első Tárlat megnyílt, féltékenyen vigyáznak arra, hogy az, ami uttorás, lázadás, vagy forradalom, ne tolatkodhassék be a nagy kiállításra. Ide csak az törhet be, aki már lecsillapodott, vagy megalkudott. Cézanne például teljes lelkéből vágyott a dicsőség után, hogy egyszer a Szalónban állíthasson ki. Azonban nem fogadták be. Soha. Egy élet minden zenije és törekvése kevés volt ahhoz, hogy a Tárlat kapui megnyíljanak előtte. Így azután, míg mások, akiknek már nevét is elmosta az idő, boldogan aratták a versenybírók dicsőreteit és érmeit, ő kénytelen volt megmaradni el nem ismert és halhatatlan lángésznek.

Bármilyen nagy legyen is hát a tolongás, az 1934-es Szalón nem sokban különbözik az elmúlt évek tárlataitól: minden csendes, hivatalos, mozdulatlan itt, semmi sem okoz fejtörést a Grand Palais-ban, a hagyományosság békéje és nyugalma mindenütt, a szépből pontosan az vonult fel, ami klasszikus.

A kiállítás fénypontját Marcel Baschet vásznai jelentik. A leghivatalosabb művész, mindenemű elnökök arcképfestője. Ezúttal három képe lóg egymás mellett: Poincaré, Lebrun és Doumergue. Ez csúcsteljesítményt jelent: a hárman együtt, két volt és egy tényleges köztársasági elnököt s egy volt, meg egy tényleges miniszterelnököt jelentenek. Az akadémi-kus modornak megfelelőleg szigorúan és mereven néznek előre a vászon középből.

A politika amugy is uralja a Tárlatot. Speednek első Albertől készített portréja előtt lömeg szorong. Hatalmas közönsége van Umbrecht mellképének, amely a Stavisky-ügy áldozatát, Prince bíróit ábrázolja. A csarnokban, ahol a szoboralkotások zsúfolódnak, Foch tábornok mellszobra. Mellette Berthelot tábornok mellszobra. Csomó más hadvezér és politikus. A korszerűségnek felettébb hódol a művészet.

Végeredményben a Szalón, ha hagyománytisztelő és merev is, nagy feladatot teljesít: a közönséget összehozza a művésszel s az alkotást forgalomba dobja. Ebből a szempontból az idei Tárlat, mint minden párisi tárlat, átomkép a közep európai festők előtt, akik — akár maradiak, akár uttorók, — olyan egyforma kényszerűséggel halnak éhen, mintha semmi külsőbség sem volna közöttük.

MIKES IMRE

## Korszerű Husnélküli Táplálkozás

Utalgazításokkal és konyhareceptekkel. Vese, gyomor, stb. betegségei diétás ellátására. — Étrendi tanácsokkal, 303 recepttel és 94 összeállított menüvel.

Írta: Dr. Rusznyák István, budapesti szanatóriumi vezetőorvos.

Ára: 95 lej, postán, utánvétellel 115 lej.

Kapható:

Brassói Lapok Könyvosztályában

Iskola Alapítvány

## Véres antiszemita zavargások Lengyelországban

Sok üzletet kifosztottak

Varsó, május 6.

A csütörtöki nemzeti ünnep után a lengyel jobboldali pártok több városban antiszemita tüntetést rendeztek.

Megrohanták és kifosztották a zsidó üzleteket, az utcákon sok embert véresre vertek. A rendőrség erőfeszítéssel a rendet helyreállította.

„Poladri kimenő” után:

## Sulyos bünt követett el egy előkelő dicsőszenimártoni ügyvéd, akit letartóztattak

A nagy mulatság szomorú vége

Dicsőszenimárton, május 6

Előkelő, közismert ügyvéd követett el olyan felháborító cselekedetet, amely nemcsak ügyvédi karrierjére tett pontot, de megdöbbentette Dicsőszenimárton lakosságát is.

Dr. Todorean Aurél dicsőszenimártoni ügyvéd részegségében megbecstelenített egy tízéves kisleánykát.

A városszerte ismert ügyvéd, aki különben példás családi életet élt, „polgári kimenőzt”. Három barátjával mulatott tegnap éjszaka a Carpați szálloda éttermében. A kora hajnali órákig húzódott a mulatság. Az alaposan beszélt társaság félhat óra körül indult hazafelé. Todorean dr. elkészönt barátaitól és Nagy Sándor főpincér társaságában folytatta utját.

Az utca még néptelen volt, csak néhány munkás sietett a gyárba. A két dülöngöző férfi szembetalálkozott Man Alexandru téglagyári munkás tízéves kisleányával. Beszélgetni kezdtek vele, megragadták a védetlen kisleányt és behurcolták Nagy Sándor lakására, ahol

mindketten erőszakot követtek el rajta.

A megbecstelenített gyermek hazavánszorgott és sirva panaszkolta el a történeteket. A kétségbeesett apa nyomban a rendőrségre ment és megtette feljelentését. Kihallgatták a kisleányt, akit kórházba utaltak.

Rövid nyomozás után előkerült a felháborító merénylet két tettese. Nagy Sándor főpincért nyomban letartóztatták, Todorean ügyvédet kihallgatása után tegnap még szabadlábon hagyták.

Ma az ügyvédet is letartóztatták és át-kísérték az erzsébetvárosi ügyészségre. Todorean kijózanodva teljes lelki őszinteséggel hallgatta a sulyos vádat, hogy mit követett el részeg állapotában.

Dicsőszenimártonban óriási feltűnést keltett az eset, melynek a kis áldozaton kívül is vannak szenvedő hősei: — Todorean felesége és kisleánya nem bírták elviselni a szégyent: csomagoltak és elutaztak a városból.

## Több ezer hektár területen ég a laposnyai erdő

Marosvásárhely, május 6.

A laposnyai erdők két nap óta égnak. A tűz óriási terjedelmű területen pusztít és a több ezer hektár terjedelmű erdő fe-

le leégett.

A marosvásárhelyi tűzoltóság katonai segítséggel kivonult a tűz továbbterjedésének megakadályozására.

nekült, de utána egy lehulló gerenda a tanítót agyonütötte.

## Legújabb

MAJLATH PÜSPÖK MAROSVÁSÁRHELYEN

tartott mai templomi beszédében bejelentette, hogy téves hírek kerültek forgalomba a marosvásárhelyi katolikus főgimnázium megszűnéséről. Marosvásárhely katolikus társadalmának nem nélkülözheti ezt az iskolát és fenn is fogják tartani.

STUTTGARTBAN BEOMLOTT EGY ISKOLAÉPÜLET

5 gyermeket és a tanítót holtan húzták ki a romok alól. A tanító megmenekülhetett volna, de két gyermek menekülését testével fedezte. A két gyermek megme-

ROBOZ BÉLA ELRABLÁSA

ügyében a bíróság ma kiszállt a magyar határon. Zelfi Jenő megmutatta, hol mentek át egészen a magyar határáig. Zelfit mindvégig két csendőr fogta, nehogy átléphessen magyar területre. A helyszíni szemle nem járt semmi különösebb eredménnyel. Délután vád- és védőbeszédet, ítéletet valószínűleg ma este hirdetnek ki.

BARTHOU BESZÁMOLT

a francia kamara külügyi bizottságában varsói és prágai utjáról. Hivatalos jelentést a beszámolóról nem adtak ki, de a kiszivárgott hírek szerint, a sikeres tárgyalásokról megelégedéssel vették tudomásul a külügyminiszter jelentését.

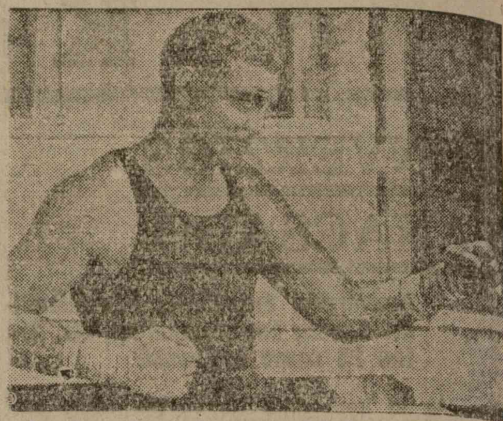
Követelje minden bizományosunktól, árusunktól és kézbesítőnkől lapunk április havi ajándék-regényét.

KOVÁCS GYÖRGY:

## Varjak a falu felett

cimű regénye megjelent és azt Önnek is olvasnia kell, mert az erdélyi magyar falu életére mélyebben bevilágító írásművet régénem olvasott már.

DEMPSEY HALDOKLIK



A volt nehézsúlyú boxvilágbajnok szervezőt általános vérmérgezés támadta meg. Utolsó óráit éli.

## Aranymezőket fedezett fel a világ legvakmerőbb autóvezetője

London, május 3.

A világ leggyorsabb autóvezetője, a gyorsasági világrekord-versenyek körülbájlányozott hőse, a kiváló újságíró, Malcolm Campbell most tért vissza kalandos afrikai utjáról Londonba. Ezúttal

Malcolm Campbell aranyat keresett a Kalahári sivatagban.

Sir Malcolm Campbell aranykereső utjára repülőgépet is vitt magával és a legmodernebb expedíciós eszközökkel felszerelve barangolta be az életveszélyes sivatagot.

A kövek, amelyeket utjáról magával hozott Londonba, kétséget kizáróan aranytartalmuk s a mikroszkóp alatt arany ereztet mutatnak. Az aranybánya, sajnos, a sivatagnak egy olyan pontján fekszik, ahol vizet napi járóföldre nem lehet találni. A sivatagnak ezt a csücskét futóhomok borítja. Napról-napra változik az aranyat tartalmazó kőzet fölött elterülő homok vastagsága.

A szelek és a pusztában dúló viharok napról-napra megváltoztatják a homokdűnák képét. Ha ma megkezdik az aranybányászás előkészületeit, holnapra jöhet egy vihar és emeletmagasságú homokhegyet rak a bánya fölé. A vízhiányon kívül ez a legnagyobb nehézsége a Campbell-féle aranymezők kihasználhatóságának. Egyáltalában kétséges, sikerülni fog-e valaha is ezt a nehézséget legyőzni.

Campbell érdekes dolgokat mesél el azokról a veszedelmekről, amelyeken a Kalahári sivatagban keresztülment.

„Hosszu időbe került, amíg a kopár és elretentő sivatag vígasztalan területein aranyat tartalmazó kőzetre bukkantunk. A Kalahári sivatag a legvígasztalanabb pusztaságok egyike. Ahol a bozót nem tartja, végnélküli homokhullámok borítják vegetáció nélkül. Csak a kék ég és a kegyetlen nap gyilkos sugarai tekintenek le az elégetett pusztaságra, amely fölött rendkívül erős viharok dúlnak.

Ezek a pusztai viharok gyakran óránként 200 kilométer sebességgel is elérnek, úgyhogy egy jó versenyautónak is erős munkába kerül a viharral szembehaladni.

Repülőgépeinknek nagy hasznát láttuk munkánkban. Sajnos, éppen a legfontosabb pillanatban pechünk volt vele. Az aranybánya felfedezése után a 250 kilométerre fekvő táborhelyünktől repülőgépen szálltunk a felkutató helyre. Az előzőleg leszállásra alkalmasnak talált talajt azonban, mint később észrevettük, friss puha homok borította.

De már oly közel voltunk a földhöz, hogy manővrozni lehetetlen volt. Leszálltunk a homokba. Nekünk semmi bajunk sem történt, a repülőgép azonban meglehetősen megrongálódott. Többórás javítás után megállapítottuk, hogy gépünk csak az esetben fog tudni felszállni, ha jelentősen megkönnyítjük. Hosszas fontolgatás után nem maradt más hátra, minthogy három társammal részánjúl magunkat a pusztában való éjszakázásra. A repülőgépet a mechanikussal utra készítettük azzal a rendeltetéssel, hogy az expedíciós bázisból segítséget hozzon. Rendkívül különös és félelmetes érzés volt egyedül maradni a pusztában. Három ember, három fegyver.

Sátrát akartunk rögtönözni, azonban a leopárdok megszimatoztak és rántkámadtak. Hosszas harc után sikerült csak megfélemlíteni őket. Egyik leopárd holtan maradt a helyszínen.

Ennek a bőrét vadásztrófeaként magunkkal hoztuk. Anélkül.



## A csomagolatlan áru

Egyik háziasszony olvasónktól kaptuk alábbi levelet lapunkban való közlés végett:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Kérem, közölje le alanti soraimat a sok ezer háziasszony által olvasott lapjában és biztosítom, hogy mindegyik háziasszony hálás lesz önnek.

Néhány nappal ezelőtt voltam egy igen látogatott asszonyértékezőtlen, ahol először hallottam a takarékoskodás olyan módjáról, hogy az ember „csomagolatlan”, tehát kimért állapotban vásárolja meg a háztartása részére szükséges védjegyzett cikkeket, mert így nem kell megfizesse azt az összeget, amibe a csomagolás kerül.

A konyhapénzzel nekem is nagyon takarékoskodnom kell, no meg nem is szeretek a butákhoz tartozni, tehát utána érdeklődtem az ügy részleteinek és megtudtam, hogy ma már nemcsak a házaló-ügynökök, de sokan a kereskedők közül is árusítanak fogpasztát, cipőkrémet, bőrápoló krémet és sok más hasonló cikket „kimérve”, ami által néhány lejt meg lehet takarítani.

Az akkori asszonyértékezőtlen gyanútlan háziasszony résztvevő: valószínűleg ma már éppen annyira ki vannak gyógyulva és ugyannyira kitanultak a saját káruk, mint én, mint a régi közmondás: „A fővény kétszer fizet”, — egy régi örökigazságot jelent.

Sajnos, én is kísérleteztem az új takarékoskodási rendszerrel és pedig legelőször az én cipőkrémemmel úgy gondolván, hogy inkább kísérletezek a cipőimen, mint a saját fogaimon vagy archörömön. Elmentem az állandó kereskedőmhöz egy üres cipőkrém dobozzal és kértem, hogy töltsen azt meg a „legújabb cipőkrémfajtával”.

Kicsit csodálkozva jegyezte meg ez a régi, megbízható kereskedő, hogy talán valami tévedésről van szó, mert ilyesmi nem létezik, illetve, ha van is, az csak valami gyengébb minőségű dolog lehet, mert hiszen a jó minőségű cipőkrémet terpentín-olajból állítják elő, a terpentín olajnak viszont állandóan el kell zárva lenni a levegőtől, ami különben minden egyes cipőkrém dobozban rá is van írva. A mai bőrfajtáknál a legfontosabb a cipőkrém minősége és nem az a 2-3 lejt helytelenül elgondolt megtakarítás, aminek következtében a cipő felsőbőrén helyrehozhatatlan károkat okozhatnak.

Bár már kimenőben voltam az üzletből, mégis már majdnem megvettem az elem tett eredeti dobozba csomagolt cipőkrémet, amidőn sajnos, eszembe jutott az említett háziasszonyi értekezletről néhány kifejezés:

„CSOMAGOLATLAN ÁRU”. Megtakaríthatod a doboz árát, ne akarj minden áron buta lenni.

És ezek hatása alatt magamban meglehetőséggel az én kereskedőre, aki bizonyára csak az ő „busás hasznát” feltette, elhagytam az üzletet. Hazafelé menet a legközelebbi vegyeskereskedés kirakatában megláttam a következő tartalmu táblát:

ITT 50 BANIÉRT KAP EGY DEKA CIPŐKRÉMET.

Gyors elhatározással beléptem az üzletbe és a nálam levő cipőkrém dobozt megtöltöttem a vásári módon kiabáló „csomagolatlan áru”-val, aminek kiváló minőségét az illető vegyeskereskedő nem győzte eléggé dicsérni.

Néhány napra rá egy másik hasonló üzlet kirakatában a következő táblákat olvastam:

Egy deka cipőkrém csak 40 baniba kerül.

Egy deka fogpaszta csak 60 baniba kerül.

Egy deka arekrém csak 65 baniba kerül.

Természetesen a legközelebbi szükségletnél már csak 40 banit fizettem egy deka cipőkrémért.

Ma már aztán teljesen ki vagyok gyógyítva az összes „csomagolatlan” védjegyzett cikkekkel. Háztartásom valamennyi cipője minden színben játszik, tele vannak foltokkal, kemény lett a bőrrük és megrepedezett, a felsőbőr inkább hasonlít egy fenővashoz, mint egy darab bőrhöz. Kétszerannyi cipőkrémre van szükségem, mint ezelőtt, hogy a

## NEMES FERENC RIORTJA:

# Ütött a víz-óra!

Az ütés Örmény József hatgyermekes kolozsvári susztert találta, akinek 1468 lejt kell kiizzadnia a városi vízműveknek...

Kolozsvár, május 3.

Örmény József, hatgyermekes kolozsvári foltosvarga, aki groteszk, összevegyült kecskeszakállát és az élet terhét eddig megadással viselte, most lázadzik a maga csendes módján, ijedt, méltatlankodó gesztusokkal és gyanús orrhangon, amely rosszul palástol valami kis eldugott sirást... Az egész figura Don Quihotte-ra emlékeztet, de nem a Saljapin tagbaszakadt megszemelesítésében, hanem inkább nyiszletten és bánatosan, mint amilyen Cervantes hőse valójában lehetett... Szintén szelmalmok ellen harcol, mert tudja már, hogy azt az 1468 lejt, amit a városi vízművek az ötletszerűen kicsértelt és felszerelt új vizórát követelnek tőle, minden kapálódzás ellenére ki kell fizetni!

Nyolc évvel ezelőtt, a konjunkturális lehetőségek régen elfelejtett világában, a fentemlített Örmény József nekifohászott és „házat” épített magának, asszonyának és feltűcat gyermekének, mert „az állatnak is odva vagyon!” Költséget és fáradságot nem kímélve hozta tető alá a gyatrán vakolt, sövényből eszkábált falakat, amelyek, valahányszor egy-egy autóbussz arrarobog, úgy remegnek, hogy az Örmény-familiát minden át nem élt föld-rengésért kárpótolják.

A „hajlékba” — hogy, hogyan, de még akkor inkább volt pénz, tessék elbinnil — a vizet is bevezették. Szegény varga csak úgy hűledzett azután, amikor a fizetésre sor került:

— Miért kóstál ez olyan sok ezerbe? — kérdezte halk sápitózással az illetéke-sektől.

Azok mérgesen néztek rá: — Háromezer lejt csak az óra „aknája”! Hát a csövek, meg a többi? Mit mondja, hogy drágál? Még maga beszél?

Hát hallgatott Örmény. Nem szólt nyolc éven keresztül egy mukkot sem, csak fizette rendszeresen a vízdíjat, átlag ötven lejt havonta, „mert az egész lakás egy lyuk, kérem, mi fogyott?” Hátralékban sose volt nyolc esztendőn keresztül, maga se tudja hogyan telt rá... Azonkívül hallgatott, mert annakidején leintették. Most azonban felfortyant...

Egy hatgyermekes suszter, aki a periférián ütötte fel a műhelyét és ott akar megélni, napjainkban minden bejelentés nélkül felfortyánhat, akár perccenként is, ha nem unja... Hogyne erelekedett volna hát így Örmény, amikor megjelennek kies otthonában a vízművek szerelői és a „nyolc éven keresztül jó volt?” vizóra helyett, minden különösebb ok nélkül és minden tiltakozás ellenére egy vadonatúj vizórát szereltek fel. A régít természetesen elvitték a vízművek tisztviselői azonban — milyen szórakozott emberek lehetnek! — elfelejtették az új vizóra árba becsapni...

Hát igen, a számlán — amint említettük — négy számjegy volt egymás mellett, ebben a festői csoportosításban: 1468.

Ami ugyanannyi lejt jelent. A földhözragadt suszter, kopaszodó fejében kalkulálni kezdett. 1468 lejt? Hm! Az annyi mint, ötször száz az ötszáz, ötvenszer... 5... mm... éppen 266 kiló kenyér! Nem, de hogy fizeti Isten látja lelkét, de beletekinthetnek a vízművek is, hogy új vizóra még a képzelődés könnyelműbb perceiben sem áhított. Neki nem kell ugyan, ő nem olyan nagyigényű, hogy kiadásokba bocsátkozzék, mert az idén divatosabb vizórát viselnek, oldalt három gloknizott csavarral, félrekapott mutató-

szakadásokat és repedéseket elkenhesem és háromszor annyit bosszankodom, mint ezelőtt, anélkül azonban, hogy elérhetném azt, hogy a cipők csak valamelyes fényhez jussanak. Kétszerannyi pénz, háromszorannyi bosszuság és elszakadt cipő jelentik az eredményt, amit elértem az új takarékoskodási rendszerrel.

„Saját kárán tanul a magyar” mondtam én magamban, midőn az én régi, megbízható kereskedőmhöz visszamentem és azóta ismét csak a régi, jó birnevű, a

val...

Nem kell neki! Nincs szüksége rá! Se teste, se lelke nem kívánja! Értsék meg, nem kell neki!

Nem értették meg.

Felszerelték az új vizórát és otthagyták a számlát, amelyen „monteur” és hasonló előkelő idegen szavak szerepeltek... A számlát, amely 8 napon belül fizetendő...! De miből, uraim, miből?

És főleg: minek? Ennek az embernek világleletében kevés dolga volt az órákkal! Zsebórája nincs, mert nem telt rá, pásztorórái nem voltak, mert nem ért rá, háboruban volt! Akkor jönnek Önök ezzel az új vizórával...

Ugyan! Ejnye! Micsoda kegyetlen tréfa ez? Mintha Városi Viceművek volnának...!

Azért elment Örmény az illetékesekhez. Egy igazgatót talált ott, akinek ilyeneket mondott:

— Kérem, fellebbezni szeretnék! Mindig rendszeresen fizettem a vízdíjat! A vizórát sem adták ingyen nyolc évvel ezelőtt! És különben is... Szemben van egy vendég-lő, „sré-vízavi” egy korcsma, még arrabb egy villa... Mindben van víz, de vizóra sehol... Az egész környéken csak nálam találhatók! Most ráadásul egy újat szótak a nyakamba. Apellálok, kérem!

Mire az igazgató:

— Nincs semmi fellebbezés! Hogy hol van vizóra, hol nincs, ahhoz magának semmi köz! Fizessen és kész!

— De, kérem...

— Na, Isten áldja meg...!

Nekem így panaszkodik:

— Nem tudom, mit akarnak tőlem! Beteg ember vagyok! A háboruban három

napig „el voltam temetve gránát által”! Most is érzem. Ha írok egy levelet, úgy megdagad itt a vállam — mutat egy pontra —, hogy mozgatni se bírom! Ha csak egy szót írok...

Mit mondjak neki? Hogy ne írjon?

— Dolgozni nem tudok, a fiam ül a műhelyben! — siránkozik tovább.

— Hány éves Örmény ur? — kérdezem s szakállára nézek, amelyben több száz csillog már, mint fekete...

— Én már ötven! — szepeg — annyi bizony. Ötven vagyok már!

Már ötven? Azt hittem, hogy még csak hatvanöt-hetven, vagy annál is több... Nem is látszik, hogy már ötven volna! Ilyen idős? Fiatalabbnak gondoltam.

Ja, persze... az a bizonyos gránát... ami „által el volt temetve három napig”... Attól ilyen fiatal! Hogy megkonzervált minden embert ez a drága világháború! Némelyiket tömegsírokban, mászt között, némelyiket pedig így szabadon... Honnan ez a balzsam, amitől olyan fonnyadt az arcon a bőr, mint a mumiaké?... Na, hagyjuk...

Hát én nem is írok többet, Örmény ur! Bár nekem nem a karom nehéz, hanem a szívem... Menjen csak haza! Meggondolják még ennek a számlának a behajtását azok az urak...

Nyolc nap nagy idő!

Mert azok az urak kívülről, behunytt szemmel ismerik az egész vízhálózatot! Tudják, hogy hol folyik gazdaghoz, hol pedig szegényhez...

Menjen csak, menjen nyugodtan! Akiktől a sorsa függ, azok minden csatornát ismernek! Az uraknak az egész víz a fejükben van!!!

## Utban az eső...

Az időjárás-kutatók szerint; a közeli napokban végetér a szárazság s a termés jórésze még megmenekül

Bukarest, május 6

Most már idestova egy hónapja, sőt egyes vidékeket tekintve — másfél hónapja tart a pusztító szárazság az ország tulnyomó részében. S eső még mindig nincs. Sőt. Ellenkezőleg. A koratavaszi melegből kánikulai bőség lett; a bukaresti idő-

járás-kutató intézet megállapításai szerint most még a 2000 m.-nél magasabb Bucsecsen is melegebb van, mint júliusban és augusztusban szokott lenni; az utóbbi napokban a meleg napon elérte a 40 Celsius-fokot, ami hosszú éveken át csak ritkán fordul elő. Már az éjjeli hőmérséklet is tikkasztó mindenütt az országban, még a magas fekvésű hegyvidékeken is. Az általában hűvösnek ismert Színájában sem szállt lejjebb az éjszakai hőmérséklet plusz 5 foknál.

A gazdákat annyira kétségbeesíti ez a korai, természetellenes szárazság, hogy a napokban ország-szerte megindultak az esőkérő körmenetek. Jasiban maga Pimen metropolita is résztvett az esőért való körmenetben és könyörgésekben, vasárnap pedig az egész megye területén külön fognak imádkozni esőért az összes templomokban és zsinagógákban. Dobrudzsa-ban a keresztények és mohamedánok együttes körmeneteket rendeztek, a melyekben a gazdák ezrei vettek részt s a pogányok — mint az ősidőkben —



több száz bárányt áldoztak a Mindenható-nak, hogy könnyűre bírják és eső adassanak vele.

Az időjárás-kutató intézet jelentései szerint, az időjárás végre tényleg javulni kezd. Az intézet óriási magasságba lég-gömböt eresztett fel, hogy megállapítsa a felső légrétegek áramlatait. Nyugat felől odafent erősödik a szél, amely az Atlanti óceán felől bizonyára hozzánk is elhozza az esőt jelentő felhőket. Középeurópában már voltak is számottevő esőzések. Ha Románia területére fölött ma, szombaton, ennek ellenére még teljesen derült az égbolt, ez annak tulajdonítható, hogy miféle körülmények között a száraz orosz légáramlat uralkodik, amely egyelőre nem akar engedni az esőhöz nyugati ciklonnak. Valószínű azonban, hogy az orosz anticiklon már holnap, vagy holnapután megtörik s akkor beköszöntenek annyi idő eltelté után az első esők, különösen az ország nyugati és északnyugati részében, tehát a Bánságban, Erdélyben és elváltva Munténiában.

Éttől a valószínűségtől eltekintve

az időjárás-kutatók azt hiszik, hogy legkésőbb a jövő hét második felében, 11-ikén és 12-ikén, beáll az esőzés, mégpedig csaknem általános jelleggel és a hőmérséklet jelentékeny csökkenésével.

Ebben az esetben a termés jórésze még megmenekül a teljes pusztulástól.

A szárazság válsága mindenesetre már megkezdődött s a kánikulának előrelátatólág rövidesen vége szakad.

tanak.

Vajjon kihez legyen manapság a háziasszonynak bizalma, ha nem a házi-orvosához és a megszokott régi kereskedőjéhez?

Aláírás  
Mi a magunk részéről ennek a háziasszonynak a csalódását teljesen megértjük és azt hisszük, hogy ennek a levélnek a tartalma mindenkit érdekel és a kiábrándulás megindokolására vonatkozó okhoz nem kell semmit hozzátégyünk.

A szerkesztője



Miért teszi tönkre idegeit — miért a szívét? Miért akadályozza meg gyermekeinek növekedését, egészséges szellemi és testi fejlődését? Miért nem használja On és mért nem adja gyermekeinek az orvosilag kipróbált és melegen ajánlott

## GOULD-féle cukrozott kocka kávé-konzervet

A konzervet hideg vízzel telt edénybe tesszük és használatai utasítás szerint főzzük. Tejes kávé készítéséhez 1 rész GOULD-kávé és 2 rész tej. Ne tegyen összehasonlításokat a többi reggeli, uzsonna- és vacsora-italokkal, mert azt a kevés árkülömbözetet, amely a GOULD-kávéval esetleg fennáll, számszorosán pótolja saját egészségi állapota és gyermekeinek kitűnő fejlődése fölött érzett öröme.

**Turisták, vadászok, kirándulók, sportolók, nyaralók és üdülők számára a cukrozott „Gould”-kockakonzerv valóságos jótétemény.**

Használja 14 napig a „Gould” konzervet és hű barátja marad örökké

**„GOULD” Első romániai konzerv-ipar Timişoara IV., Bonnaz-utca 20.**

## SPORT

### Megütközéssel

fogadták úgy Bukarestben, mint Budapesten, hogy egyetlen román, illetve magyar bírót sem jelöltek ki a világbajnokságra

**Milyen halált kellett Romániában és Magyarországon a világbajnokság sorsolása?**

Sorsoltak Rómában, de ugyanakkor kijelölték azt a 16 bírót, aki a világbajnoki döntő 16 mérkőzését vezeti. Nagy feltűnést keltett, hogy

a kijelölt bírók között egyetlen magyar és egyetlen román bíró sincs.

A világbajnoki bizottság által kiválasztott bírók ugyanis a következők:

Olaszország: Barlassina, Caironi, Carraro, Mattea, Belgium: L. Baert, Langenus, Franciaország: L. Baert, Ausztria: Beranek, Braun, Németország: Birlem, Svédország: Ekland, Spanyolország: Escartin, Svájc: Mercet, Hollandia: Van Moorsel, Csehszlovákia: Zsenisek, Egyiptom: Youssuf Mohamed.

Alig ismert egyiptomi bíró tehát van közöttük, de a nemzetközileg elismert magyar bírókról és az utóbbi időben jó nevet szerzett román bírókról megfeledkeztek. Csak a magyar Iváncsicsot hívták meg — tartaléknak. A magyar és román labdarúgó körökben nagy megütközéssel fogadták az érthetetlen mellőzést. Olasz körökben azzal magyarázzák, hogy a magyar labdarúgószövetség és bírósztület között ellentétek vannak, a magyarok a szokásos négy bíró helyett csak kettőt ajánlottak és ezt úgy magyarázták, hogy maguk sem bíznak bíróikban. A román bíróknak pedig nincs még nemzetközi múltjuk.

Kijelöltek még 12 olasz bírót, akiket mint határbírókat fognak felhasználni. Ezek a következők: Bertollio, Sevilacqua, Bonivento, Car-

minat, Dattilo, Melandri, Rovida, Sassi, Scorsoni, Scarpi, Scotto, Turbani.

Bukarestben, érthetően, nem a legnagyobb örömmel fogadták azt a hírt, hogy Románia első ellenfele Csehszlovákia. Az önbizalom szép sporterény, de mintha túlzott lenne, hogy a bukaresti sajtó egy része nem tartja lehetetlenné a döntőbejutást sem.

Ez enyhe túlzás. Már maga Csehszlovákia nagy akadály, de az utána következő Hollandia, vagy Svájc sem könnyű, hogy a Németország, Belgium, Argentina, Svédország négyeséből kikerülő újabb ellenfélről ne is beszéljünk. Románia döntőbejutása tehát merész álom. Orvendjünk, ha becsülettel megállja helyét és győzelemmel felőr minimális vereséget szenvedve vészlik el. Mert Csehszlovákia legyőzése például ragyogó fegyvertény és a világbajnokság talán legnagyobb meglepetése lenne.

Magyarországon is azzal fogadták a sorsolást: a felső nyolc csapat Ausztriát, Olaszországot és Braziliát súrít össze Magyarország mellé, tehát sokkal súlyosabb, mint az alsó része a sorsolásnak. Abban biznak, hogy Egyiptomot legyőzi Magyarország, de a következő ellenfél már Ausztria! Magyarországon a sorsolás ismeretében most már nem nagyon bíznak a döntőbejutásban.

Mindkét országban azonban azzal a jelszóval indulnak a küzdelemben, hogy a nagy akadályt csak még nagyobb küzdőakaráttal lehet legyőzni!...

Derby County, Carter Sunderland, Tilson Manchester City, Bastin Arsenal, Brook Manchester City. — Furness Leeds United.

Football, tenisz és atlétikai cikkek legolcsóbban

**Rekord Sportnál**

Brassó, Kolostor utca 24

### HÖLGYEK! URAK!

Minden hajvágásnál, onduláskor, manikűrözésnél a kitűnően bevált Vénusz-irral egy ingyen korpamentesítő kezelést ad **MOLNAR A.** fodrász-sz. onja, Brassó, Weiss Mihály-utca 21

**CSAK 10 NAPIG!**

### SZABÓ MÁRTON

Brassó, Hosszu utca 74.  
Az 1929 és 1933 évi kiállításokon aranyéremmel kiüntev.

Első brassói specialisan berendezett autógé-üzem

Állandóan rak-  
táron kész rugó-  
tő- és motorkész-  
tármién típusú autókhoz.  
Javítások gyorsan készülnek.  
Mélyen leszállított árak.



**VILÁGMÁRKA**  
9 havi  
részletfizetésre!

**„Novy”**  
rádiólaboratórium  
Brassó, Rózsater 19.  
Telefon 1—99

#### PÁLYAZATI HIRDETMEŒY

Tusnádfürdő társulatának igazgatósága ezennel pályázatot hirdet az igazgatói állás betöltésére.

##### Feltételek:

1. Román állampolgárság.
  2. A román, német és magyar nyelv tökéletes ismerete.
  3. A könyvelés tökéletes ismerete. Fizetés megegyezik szerint.
- Fenti módon felszerelt kérvények, esetleg ajánlatokkal, alólírt elnökhöz, 1934 május 15-ig benyújtandók.  
Brassó, 1934 május 1.

Tusnádfürdő társulatának elnöke:  
(Olvaszhatatlan aláírás)

Primăria Municipiului Braşov  
No. 10.059—1934  
Serv. Economic

#### ÁRLEJTÉSI HIRDETMEŒY

A Hirsch-utca 1. sz. a. városi ház, 3, 4, 5 és 11 számú üzlethelyiségeinek, valamint a Lensor 28 sz. a. üzlethelyiségnek 3 évre való bérbeadása céljából f. é. június 13-án d. e. 11 órakor a városi polgármesteri hivatalban nyilvános árlejtés, lepecsételt, bélyeggel ellátott ajánlatokkal fog tartatni a „Monitorul Oficial” 127—931 számában kihirdetett általános szabályok alkalmazásával.

A közelebbi feltételek a városi gazdasági ügyosztályban megtekinthetők.  
Brassó, 1934 május 3.

Comisia Inter.mară:

Presedinte: Secretar General:  
Dr. F. Bogdan mp. Socaci mp.

### Természetes gyógymód és táplálkozás

A legmagasabb életbölcesség könyve — a biztos egészség és magas életkor elnyerésének útmutatója.

Dr. Bucşany Gyula egészségügyi tanácsos főorvos — a modern természetes gyógymódok utódja és mestere — négy évtizedes tapasztalata alapján írta meg tömör, mindnyájunk legnehezebbetlenebb tanácsadóját.

Ára 120.— Lei

Megrendelhető a Brassói Lapok Könyv-  
osztályában, Brassó, Kapu utca 56—58 az  
udvarban — Védre a portát lezárjuk.

Tiszta szerencse, hogy kapható  
a csodálatos megbízható készítmény



### ITT A TAVASZ!

Jelentkezik már a rádiók ellensége: a légköri zavar. Zajmentes, sőt tengerentúli (gyarmati) vételt csak a rövid hullám biztosít

**INGELEN ultra-super  
LUMOPHON  
HORNYPHON  
BELMONT**

**„NOVY”-RÁDIÓ**

Brassó, Rózsater 19. Telefon 1—99.

### Áldozó csüförtökre

fehér ruhaanyagok, hozzávalók legolcsóbban beszerezhetők

**KERTÉSZ TESTVÉREK-nél**

Brassó, Kapu-utca 26.

OLVASSA és TERJESSZE!

### Hogyan éljen? a mai ifjuság?

A szexuális függetlenség haszna, kára és tanulságai.

Mit szabad a lányoknak?

Mit szabad a fiuknak?

Tartalomjegyzék: Szexuális szabadság vagy szexuális függetlenség. — Nemi érettség, nemi élet. — A nő felszabadulása, az ifjuság szabadsága. — Az ifjuság szexuális arcvonala előtt. — Lányok és fiuk a szabadszerlemben. — A serdültség kora, pubertás. — A pártásházasság. — A házasság akadályai. — Ugy és azt szabad-e a lányoknak, amit a fiuknak. — A fiuk nemi élete a házasságon innen. — Az ifjuság nemi sorsa. — A nemi betegségekről. — Hogyan éljen a mai ifjuság, hogy a tegnapi embernél boldogabb lehessen?

Írta: Wallenstein Árpád szakorvos.

Kapható a **Brassói Lapok Könyv-  
osztályában.** Ara 60 lej

## APRÓHIRDETÉSEK

Egy szó 4 lej, vastag betűkből 8 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Állatkeresőknek, vagy ugyan-  
azon szövegű hirdetés négyszeri feladásánál 25% engedmény. A hirdetési díjak előre fizetendők. Támpéldányt nem adunk

#### Vétele'adás

Kis autó, Fiat, jókarban olcsón eladó. Cim 12100. szám alatt brassói kiadóban.

Bánki-féle vízi turbinát, bármilyen méretűt, megvételre keresek. Coroiu, Lunca, jud. Bihor. 12134

Megvételre keresünk jókarban lévő esztergapadot 120—150 mm-ig, shappnet, marógépet, és hidraulikus press. Ajánlatokat pontos leírás és árjegyzékkel „Carmen” Círpögyár, Oradea címre kérünk. 12135

Intelligens, fiatal urileány ajánlkozik cukrászdába, esetleg elmenne házzvezetőnőnek magányos uriemberhez. Cim 12136. szám alatt a kiadóban.

Diót, dióbelet, babot, mákot kicsiben, nagyban ajánl Vin-  
cze József, Alba-Iulia. 11813

Eladó 220 hektoliter kitűnő minőségű, külföldi leányka, rulender, rizling, stb., 6 és új fajbor. Dr. V. Albu, Dumbrăveni, Târnava-Mică. 12137

#### Alás' nver

Ugyes segéd, lehetőleg a szőnyeg-szakmából, ki a hazai nyelveket tökéletesen beszéli, a kirakatrendezéshez ért, katonamentes, június havi belépésre kerestetik. Linoleum. Adolf Steckl, Braşov. Str. Regele Carol 34. 12101

Azonnali belépésre keresek alsórangu vas- és vizonulát, lehet nős is. Nagy, fodrász, Odorheiu. 12138

Mészáros-segédet keresünk azonnali belépésre. Érdeklődők Orbán Testvérek, Odorheiu címre, koruk és fizetési igényük megjelölésével írjanak.

Cipőüzem keres azonnalra perfect modelőrt, ki önállóan tervez, mintát vág, sokszorosít. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével „Modelor” jelígre kiadóba. 12105

Perfect román, magyar, német gyors- és gépirónő keres tetik iparvállalathoz. Ajánlatokat bizonyítvány-másolatokkal, referenciákkal „Videki” jelígre kiadóba. 12072

#### Házasság

Házasság céljából kozmetikusnő megismerkedne közepes kora uriemberrel. „Ketten keresünk” jelígre. 12047